

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

40. ČÍSLO / XIII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

2. ŘÍJNA 2005

Z obsahu:

Boží příslibení Davidovu domu

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
14. září 2005
- strana 2 -

Jasmín paraguayského Karmelu

Julio Felix Barco OCD
- strana 4 -

„Tvé srdce si žádá více“

Edita Steinová a mystika
Ježíšova Srdce
- strana 6 -

Terezička z Lisieux - patronka katolických misíí

- strana 8 -

Alfons Maria de Ratisbone

Konvertoval z židovství
skrze Pannu Marii
- strana 9 -

Přechovávání Eucharistie

Svatostánek a jeho dějiny
- strana 11 -

„Kupuji, tedy jsem“: Může to tak zůstat?

- strana 13 -

Solidarita

Jan Graubner, arcibiskup
- strana 14 -

Sv. Terezie z Lisieux - patronka katolických misíí

EDITORIAL

Podobenství o zlých vinařích je snad nejsmutnější ze všech Pánových podobenství.

Mezi těmi, která Ježíš předložil svým posluchačům, má toto podobenství také zcela zvláštní postavení. Na otázku, *proč k nim mluví v podobenstvích*, odpověděl Ježíš před časem: Protože se dívají, a nevidí, poslouchají, a neslyší ani nerozumějí. V podobenství o zlých vinařích je tomu zřejmě právě naopak. Ježíš je adresuje židovským předákům právě proto, aby dobře pochopili a porozuměli jeho obsahu a varování, které se jich bezprostředně týká. Jak poznamenává evangelista, jeho řeč se neminula účinkem. Posluchači tentokrát sami potvrdili, že je správně pochopili a především sami vyslovili své vlastní odsouzení: *Zlé bez milosti zahubí a odejme jim vinici*. Bohužel závěr, který pro sebe z tohoto podobenství během několika málo dnů vyvodili, se podobá osudovému kroku hrdiny, jaký známe z těch nejdokonalejších tragédií: nejenže neznamená definitivní odvrácení poznané hrozby, jak se domnívali, ale právě naopak, její definitivní naplnění.

Je to až k nevíře, jak dokáže pycha zaslepit člověka. Pýcha farižeů však byla odsouzena ještě dříve, než se střetli s Ježíšem. Již Jan Křtitel je nazval pokolením zmiřij, k jejichž záhubě je již přichystána sekera. Pranic tu nepomůže odvolávat se na otce Abraháma. V čem spočíval jejich hřích? Osobovali si právo interpretovat suverénně a podle svého Boží zákon, místo aby byli jeho pokornými služebníky. Zaujali tak místo samého Boha a z této zdánlivé služby Bohu si učinili výnosný job. Tři dni poté, co odsoudili na smrt Božího Syna, korunovali svou pyšnou zaslepenost a zatvrzelost srdce navíc tím, že podplatili autentické a zcela nezaujaté svědky Ježíšova zmrtvýchvstání, aby hlásali spolu s nimi největší dějinnou lež a utvrdili se tak v postoji nepřátel Ježíšova kříže.

Pokračování na str. 12

Boží přislíbení Davidovu domu

Žalm 131a z nešpor ve čtvrtek 3. týdne

Vyslechli jsme první část žalmu 131, hymnu, který nám liturgie nešpor nabízí ve dvou oddělených částech. Nemálo badatelů se domnívá, že tento zpěv zazněl při slavnosti přenosu Hospodinovy archy, znamení to božské přítomnosti uprostřed Izraele v Jeruzalémě, do nového hlavního města, které vybral David.

Ve vyprávění o této události, jak nám o ní referuje Bible, čteme, že David *poskakoval před Hospodinem ze vsí síly, byl přítom připásán lněným efodem. Tak David a celý dům Izrael přenesli archu Hospodinovu za zvučného troubení polnice* (2 Sam 16,14–15).

Jiní badatelé naopak přiřazují žalm 131 k připomínkové slavnosti dávné události po ustanovení kultu v síónské svatyni právě z Davidova podnětu.

Zdá se, že náš hymnus předpokládá liturgickou dimenzi: pravděpodobně byl používán při konání průvodu za přítomnosti kněží a věřících a za účinkování sboru.

Bůh je se svým lidem

Při sledování liturgie nešpor se zastavíme u prvních deseti veršů žalmu, těch, které byly právě předneseny. V srdci tohoto úryvku je umístěna slavnostní přísaha pronesená Davidem. Praví se zde totiž, že když hodil za záda trpký konflikt se svým předchůdcem králem Saulem, *přisahal Hospodinu a sliboval mocnému Jakobovu* (Ž 13,2). Obsah tohoto slavnostního závazku, vyjádřený ve v. 3–5, je jasný: panovník nevzkročí do královského paláce v Jeruzalémě, nepřijde klidně odpočívat, dokud nenajde příbytek pro Hospodinovu archu.

V samém středu společenského života má tedy být přítomnost, kterou vyvolává tajemství transcendentního Boha. Bůh a člověk krácejí dějinami spo-

lu a chrám má za úkol avizovat viditelným způsobem toto spoletčenství.

Historická reminiscence

V tomto místě po Davidových slovech si razí cestu, snad slovy liturgického sboru, vzpomínka na minulost. Připomíná se totiž nalezení archy na polích Jaaru v krajině Efraty (srov. v. 6), kde zůstala dlouho poté, co ji vrátili Filišané Izraeli, který ji pozbyl během jedné bitvy (srov. 1 Sam 7,1; 2 Sam 6,2.11). Z venkova ji tedy přinášeji do budoucího svatého města a náš úryvek končí slavnostním obřadem, který vidí na jedné straně lid, jak se klaní (srov. Ž 131,7.9), totiž liturgické shromáždění, a na druhé straně se Hospodin vrací, zpřítomňuje se a působí ve znamení archy umístěné na Síónu (srov. v. 8).

Duše liturgie je v tomto překřížení: z jedné strany jsou to kněží a lid a z druhé strany Hospodin a jeho moc.

Mesiánská aplikace

Jako na zpečetění první části žalmu 131 zaznívá prosebná aklamace za krále, Davidovy nástupce: *Pro Davida, svého služebníka, neodmítej tvář svého pomazaného* (v. 10).

Je snadné vytušit v této době mesiánskou dimenzi, původně určenou k zajištění podpory

pro izraelského vladaře v životních zkouškách. Termín „pomazaný“ je totiž překladem hebrejského termínu „Mesiáš“: pohled prosebníka tedy překračuje události judského království a promítá se do velkého očekávání na dokonalého „Pomazaného“, Mesiáše vždy milého Bohu, který ho bude milovat a požeňná mu.

Tato mesiánská interpretace bude převládat při křesťanské četbě a rozšíří se na celý žalm.

Archa - Maria

Příznačná je na příklad aplikace 8. verše na Kristovo vtělení, kterou učiní Ezichius Jeruzalémský, kněz z první poloviny pátého století. Ve své Druhé homilii o Matce Boží se k Panně obrací takto: „O tobě a o Tom, který se z tebe narodil, nepřestává David zpívat při citeře: *Vstaň, Hospodine, vejdi na místo svého odpočinku ty i tvá vznešená archa* (Ž 131,8). Kdo je *vznešená archa*?“ Ezichius odpovídá: Evidentně Panna, Matka Boží. „Protože jestliže ty jsi perla, ona je plným právem archa; jsi-li ty slunce, nutně se bude Panna nazývat nebe, jsi-li ty bezúhonný květ, pak je Panna neporušená rostlina, ráj nesmrtnosti“ (Testi mariani del primo millennio, I Řím, s. 532–533).

*Bollettino Vaticano 14. 9. 2005
Mezititulky redakce Světla*

Moc svobody

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

**Boží království bude dáno národu,
který ponese jeho ovoce.**

Při svém dnešním setkání s božským Místem ti jistě neujde, že tě již po třetí zavádí do prostředí vinice. Vinice patří k jeho zamilovaným obrazům pro svou mnohoznačnost a výmluvnost. Vinice je vzácná zahrada, která vyžaduje od hospodáře velkou péči a které se dobrý vinař věnuje s vekou láskou.

To, co dnes uslyšíš do Pána, je však jeho nejsmutnější podobenství. Milovaná vinice je jeho vlastní vyvolený národ a podobenství s bolestí připomíná jeho minulost a s ještě větším smutkem přítomnost i bezprostřední budoucnost: smrt jediného Syna a zákonného Dědice je již přede dveřmi a brzy nadejde trest, který postihne *zlé vinaře*. Boží Syn, který přišel zachránit to, co zahynulo, stojí zde tváří v tvář těm, o kterých ví, že i nejvyšší oběť, jaká vůbec může být přinesena, bude pro ně nakonec marná. Umiš si představit bolestnější vědomí?

Pokus se domyslet, jak velkou moc dal Bůh člověku tím, že ho obdaril velkým darem svobody. Jeho jediný Syn i se svou nekonečnou Obětí stojí jako bezmocný před jeho svobodným rozhodnutím. Jak velký jsi v Božích očích, když můžeš jeho samého, jeho Oběť a jeho lásku přijmout nebo odvrhnout!

Ten, který je všemohoucí, vyhýbá se důsledně a takřka úzkostlivě všemu, co by pro tvou svobodu představovalo nátlak nebo donucení. Očekává, že sám pochopíš a oceníš jeho nejlaskavější péči, kterou ti od věčnosti věnuje, uvítáš a přijmeš jeho záměry a cíl, pro který tě stvořil podle svého nejmoudřejšího plánu, který má s tebou od věčnosti ve svém Srdeci

Vysadil tě na *úrodném svahu*. Obdělal tě se vši pečlivostí, *okopal, očistil od kamení, zkypril, zavlažil, osadil tou nejušlechtlejší révou*. Zajistil ti ochranu, když vystavěl bezpečnou zeď a obrannou věž. Vykonal to všechno pro tebe ještě dříve, než sis toho byl vědom a než jsi mohl o cokoliv požádat. *Co měl ještě udělat své milované vinici a neudělal, aby ti zajistil všechno potřebné pro tvé blaho? Je to snad od něho příliš, jestliže nyní očekává od tebe podíl z tvé sklizně? Až budeš skládat konečný účet ze svého správcovství, zjistíš s překvapením, že si nakonec z tvého výnosu neponechal pro sebe vůbec nic. To, co mu odvedeš, ukládá na nekonečný úrok, všechno tvé dobro investuje, aby*

přinášelo užitek, který překračuje všechny tvoje představy.

Ponechává ti však naprostou svobodu a ty sám můžeš rozhodnout, zda výnos odvedeš či neodvedeš. Můžeš si dovolit ještě něco horšího, můžeš dokonce vzácnou svěřenou vinici nechat ležet ladem, otevřít její ohradu a dovolit, aby ji *obírali všichni, kdo chodí kolem, pustošil ji kanec z lesa a spásala plniní zvěř*.⁽¹⁾ Pak ti však bude každá Hospodářova upomínka připadat, jako by to byl projev nepřátelství, ti, které pošle jako své plnomocné vyslance, ti budou nepřijemní, jako by tě ohrožovali. Může to dojít tak daleko, že samotného Hospodářova Syna *vyvrlečeš ven ze svého srdce a zabiješ, a to ne pouze jednou, ale opakovaně, znovu a znovu každým těžkým hříchem v bláznivé naději, že dědictví bude tvoje*.

Neděsí tě moc tvé svobody, která může zajít až tak daleko? Tak jako Ježíš ví, že předáci jeho národa, ke kterým nyní promlouvá, ještě více na něho zanevrou a budou volat „na kříž s ním“⁽²⁾, a přece proti nim nic nepodniká, tak ani tobě nebude zbraňovat, jestliže si usmyslíš, že na něho vztáhneš ruku. Může to udělat dokonce kdokoli z lidí. Zděsil by ses, kdyby ti Ježíš ukázal, kolik je těch zpustošených vinic, odkud ho odvěkli a zabili.

Ale stejně dobře se můžeš přičinit, aby vinice tvého srdce přinesla co největší úrodu. Tímto výnosem bys mohl aspoň zčásti přispět k úhradě všech těch nedozírných škod, pro které Ježíšovo Srdce pláče tak, jak ho uvidíš plakát na budoucí zkázou jeho nevděčného Města.⁽³⁾ Co tedy učiníš se svou svobodou? Připojíš se k *zlým vinařům*, nebo se ze všech sil přičiníš, abys zušlechtil a zvelebil svěřenou vinici, aby neplodila *odporná pláňata, ale hrozny?*

Přivede tě nejsmutnější Pánovo podobenství a jeho blízká varovná předpověď k tomu, abys učinil správné rozhodnutí? Neodkládej je až na chvíli, kdy tě *zavalí kámen, který stavitelé zavrhl*. Nevyháněj Hospodářova Syna, naopak, vyjdi mu vstříc, uveď do vinice, ukaž mu její stav, *předlož mu všechny své potřeby s děkováním a Boží pokoj zachráni tvé srdce*.

Bože zástupů, vrať se, shlédni, podívej se, pečuj o tuto révu! Ochraňuj, co tvoje pravice zasaдила, výhonek, který sis vypěstoval.

Už od tebe neustoupím! Zachovej mě neživou, rozjasni svou tvář a budu velebit tvé jméno.⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. resp. žalm 80; ⁽²⁾ Mt 27,22;

⁽³⁾ srov. Lk 19,41; ⁽⁴⁾ srov. resp. žalm 80

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 5,1-7

Zaspívám (píseň) svého přítele, píseň svého miláčka o jeho vinici. Vinici měl můj přítel na úrodném svahu. Okopal ji, očistil od kamení, osázel ji ušlechtilou révou. Uprostřed postavil věž, i lis v ní vyhloubil: čekal, že ponese hrozny, ona však plodila pláňata. Nyní tedy, obyvatelé Jeruzaléma, judští mužové, sud'te mezi mnou a mou vinicí! Co jsem měl ještě udělat své vinici, a neudělal jsem? Když jsem čekal, že ponese hrozny, proč přinesla plané plody? Teď vám ukážu, co udělám své vinici: odstráním její plot, že bude pastviskem, rozbořím její zeď, že ji rozšlapou. Udělám z ní pustinu, nebude ořezána ani okopána, vzroste v ní trní a hloží. Mrakům dám příkaz, aby ji neskropily deštěm. Vinici Hospodina zástupů je dům Izraele, Judovci - jeho milou sazenicí. Čekal spravedlnost, a hle - nepravost, (čekal) právo, a hle - bezpráví!

2. čtení - Flp 4,6-9

Bratři! O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomyslení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši. Konečně, bratři, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo činnost, která si zasluhuje chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.

Evangelium - Mt 21,33-43

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte toto podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázel vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabil, třetího ukamenovali. (Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: „Na mého syna budou mít ohled.“ Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: „To je dědic. Pojďte, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!“ A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ Odpověděli mu: „Kruté ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmě: „Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné.“ Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

Jasmín paraguayského Karmelu

Maria Felicia od Svátostného Ježíše - „Chiquitunga“

28. dubna 1959 zemřela v karmelitánském klášteře v Asunciónu (Paraguay) ve věku 34 let sestra Maria Felicia od Svátostného Ježíše, známá v celé své vlasti a vůbec všude pod jménem „Chiquitunga“ (čti Čikitunga). Kontrast mezi jejím laickým apoštolským životem až do třiceti let a jejím kontemplativním řeholním životem v posledních čtyřech letech jejího života ukazuje plasticky základní poselství této mladé ženy, která darovala Bohu vše, naprosto vše: svou osobu, svou lidskou „seberealizaci“, když mu předtím již darovala „lásku svého života“. Velkodušně tak šla za tím, co si jako sedmnáctiletá zvolila za své heslo: „Pane, oběťuji Ti všechno!“ – podle slov sv. Pavla: *Přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou. To ať je vaše duchovní bohoslužba* (Řím 12,1). A to všechno s úsměvem na rtech: *Služte Pánu s radostí* (Ž 99,2).

Narodila se ve Villaricce (Guairá) jako první před sedmi bratry v rodině tradičně „liberální“ s antiklerikálními rysy, ve které se však ctily lidské hodnoty: čestnost, rodinná láska, pracov-

nost, ochrana svobody a spravedlnosti. Od pěti let byla vychovávána ve škole Panny Marie Pomocnice křesťanů, což pro ni představovalo semeno, které

Maria Felicia - Chiquitunga

záhy rozkvetlo v radostnou lásku vůči potřebným, v teplé rodinné soužití a od prvního svátého přijímání v důvěrnou lásku ke svátostnému Spasiteli, kterého navštěvovala den co den a přiváděla k němu také jiné děti.

Mladá apoštolka, zamilovaná do Ježíše

Pro její život v křesťanské svatosti bylo rozhodující znovuzaložení hnutí Katolické akce, právě když dosáhla šestnácti let věku. Nadšená svými apoštolskými úkoly začala současně „cestu dokonalosti“ tím, že praktikovala vroucí vnitřní modlitbu, každodenní svaté přijímání, velkodušnou a radostnou askezi a úplné sebeodevzdání bezpodmínečnému apoštolátu mezi dětmi, mládeží, nemocnými, starými a potřebnými. Byla to kontemplující apoštolka, a to všechno i přesto, že ve své rodině měla velmi silnou opozici. Vykonalas „zasvěcení apoštolátu“, jak bylo v řadách Katolické akce obvyčejem, a připojila k němu předsevzetí žít v panenství.

Chiquitunga se svými rodiči a sourozenci

Současně studovala učitelství a vyučovala ve škole i doma jako starší sestra své bratry. Všechno s podmanivou radostí, která získávala srdce.

Lidská láska buší na brány jejího srdce

V důsledku politické situace (začala diktatura generála Stroessnera) musela se rodina odstěhovat do Asunciónu, hlavního města republiky. Pro Chiquitungu, která se zapojila do farní KA a stala se členkou diecézního a pak i národního vedení a zintenzívnila rytmus svého křesťanského a apoštolského života, nastal neočekávaný fenomén. Již dříve odmítala četné nápadníky až do okamžiku, kdy zjistila, že je zamilovaná do Angela Sauá, mladého vedoucího KA, studenta medicíny, takřka již doktora. Jelikož měla hlubokou víru a současně byla zamilovaná, kladla si otázku, co tomu říká Bůh. Že by se u ní opakovalo to, co se to stalo rodičům Terezičky z Lisieux, kteří nejprve zvolili panenství, a Bůh je pak povolal k manželství? Zamilovanost se rozvinula v čase několika měsíců, během kterých chodila s mládcem za apoštolátem do okrajových čtvrtí, kde to bylo pro samotnou dívku nebezpečné.

Maria Felicia se ve své nejistotě nezasnoubila, ale očekávala s důvěrou znamení Boží vůle. Odhalila je po roce, když jí mladý muž sdělil, že cítí povolání ke kněžství.

Naprostý triumf božské lásky

„Jsem zamilovaná do Sauá, ale ještě více do Ježíše,“ vyznala dívka jednoho dne. A převážila láska k Ježíši. Maria Felicia, sotva se dověděla o jeho počínajícím kněžském povolání, obětovala se, že mu pomůže dosáhnout nejvyšší mety a obětovala své křesťanské manžel-

ské a mateřské aspirace, aniž by ho přestala milovat. Byla to však láska povznesená: „Chci, aby byl knězem, chci, aby byl svatým.“

Aby se vyhnuli opozici ze strany rodičů (otec Sauá byl muslim), využili plánu poslat Sauá do Madridu na psychiatrickou specializaci. Tam se rozhodl definitivně. Mladý doktor odjel do Španělska v dubnu 1952 a v listopadu vstoupil do semináře. Maria Felicia, šťastná pro toto jeho rozhodnutí, sama pocítila, že Bůh ji volá k řeholnímu životu.

Během roku 1953 trpěla Maria Felicia strašnými úzkostmi kvůli opozici rodičů proti jejich povolání. Došlo až k osobní agresi. Chiquitunga s podporou víry a bezmezných důvěr k Pánu neustoupila od vrcholu svého úplného sebeodevzdání v modlitbě a ve svátostech, ve své apoštolské a organizační práci, v katechezi i v plnění povinností v rodině, aniž by ztrácela pokoj

Maria Felicia

srdce a úsměv, který byl stále na jejích rtech. Tím více pak cítila, že ji Ježíš volá, aby se zřekla i svého apoštolátu a uzavřela se pro Něho a pro Církev do nejpokornějšího karmelitánského klášteře, který byl právě založen v Asunciónu. A bez ohledu na silný odpor otce, který nakonec byl ochoten smířit se i s její apoštolskou aktivitou, ale také bez ohledu na nesouhlas mnoha kněží, kteří v jejím povolání viděli ztrátu pro pastorační KA, Maria Felicia v den Obětování

Páně v chrámu roku 1955 uprostřed slz svých drahých, s krvácjícím srdcem, ale stále s úsměvem překročila práh karmelitánského řádu.

Ta, která za více než dva roky napsala pro Sauá nejméně 48 dopisů, které se zachovaly, mnohé značně dlouhé, přestala psát, aby se zcela ponořila navždy do *skrytého života s Kristem v Bohu*. „Nashledanou na věčnosti,“ byla její poslední slova na rozloučenou.

Kontemplativní apoštolát

Po měsíci nevýslovného štěstí ze skrytého života s Milovaným přepadla ji v posledních pěti měsících jako postulanku a zvláště pak při exerciciích před oblačkou ta nejtemnější noc. Je nemožné vyjádřit několika slovy strašná muka „očistné noci“, která osvěcuje a dokonale sjednocuje. Všechno překonala pod vedením sv. Jana od Kříže ve víře, v naději a v lásce... s úsměvem na rtech.

Rok nato (15. srpna 1956) složila časné sliby a téměř tři roky v horlivosti v sesterském společenství se vyznačovala láskou, obětí a radostí. Ta, která rok před vstupem do kláštera napsala: „Být v klidu mě zabijí!“, obětovala svou horečnou aktivitu. Jednoho dne – byla právě nemocná – uplatnila před družkami z noviciátu na sebe slova sv. Jana od Kříže: „Nehládám stádo ani nemám jiné zaměstnání – zabývám se pouze láskou.“ Právě proto vstoupila do Karmelu: „Žádám jen lásku, abych milovala, tak mi nebude nic scházet, nic mě nepředběhne.“

Tak žila, obětována Lásce, za Církev a vlast, zvláštním způsobem pak za kněze. Již od raného mládí byla nadšena kněžskou službou a tato úcta se stala klíčem jejího života. Toho, který se měl stát „láskou jejího života“, darovala Ježíši, aby se stal knězem.

Když se připravovala na své definitivní zasnoubení s Božím Slovem slavnými sliby, Pán ji

KNĚŽÍ MAJÍ NOSIT ŠAT DUCHOVNÍCH OSOB

Arcibiskup Ludwig Schick z Bambergu varoval před tendencemi vyřadit Církev a křesťanství ze společnosti a požadoval zřetelnou přítomnost křesťanů ve společenském prostředí. Křesťanství bylo od počátku jasně přítomné ve společnosti a zasahovalo do společnosti, aby ji ovlivňovalo k tomu, co je dobré a lepší. „Ježíš sám vystupoval na veřejnosti,“ zdůraznil Schick. „Byl ukřižován, protože se vměšoval do politiky a náboženství své doby kvůli Bohu a kvůli lidem.“

Být křesťan znamená „vydávat svědectví, aby se lidé obrátili a změnili svět“. To předpokládá „vyznávat veřejně svou víru, žít podle ní, působit ve společnosti a získávat druhé pro víru“. Ukazují to zřetelně pouti a také veřejná práce pro víru. Pouti ukazují na veřejnosti, že křesťané jsou v ní přítomni. Náboženství není soukromá věc. Evangelium je zde proto, aby měnilo společnost k lepšímu. Je třeba skoncovat s tím, že vlády, politické strany a politikové odstraňují náboženství jako soukromou věc. Křesťané také jako politikové jsou povinni vydávat svědectví o Kristu. Proto je třeba, aby kněží a řeholní osoby nosili duchovní oděv a byli na veřejnosti zřetelně k rozeznání. Tak vydávají svědectví a stávají se partnery pro rozhovor s lidmi. Evangelium daruje lidem život v plnosti a musíme je proto všem lidem přinášet.

KATECHISMUS PRO BISKUPKU

Evangelická biskupka Margot Käßmannová se přidala k evangelickým kritikům Světového dne mládeže. Zvláště jí vadí, že papež vyhlásil pro účastníky SDM zvláštní odpuštění: „Papež slíbil účastníkům SDM odpuštění trestů za hříchy. To je pro reformátorskou mysl zvláště problematické. Musíme jasně prohlásit, že naše chápání je značně odlišné, jak to vyjádřil Luther ve svých tezích již v roce 1517. Nikoliv lidé mohou osvobodit od hříchu, nýbrž jsme v té věci zcela odkázáni na Boží milost.“

Proti tomuto jejímu vyjádření vystoupila iniciativa „Katechismus pro Käßmannovou“, která předala hannoverské biskupce Katechismus katolické církve, aby se mohla o této záležitosti náležitě poučit. „Snad se paní Käßmannová nesrozumitelně vyjádřila, anebo si spletla katolické pojmy »zpověď« a »odpuštění«.“ Biskupka však katechismus nepřijala a prohlásila, že je v ekleziologických otázkách dostatečně vzdělaná a nepotřebuje z katolické strany žádnou pomoc.

ZAVŘENÁ ŠKOLA KORÁNU

Škola Koránu v Miláně s jejími 500 žáky byla úředně zavřena. Ve zdůvodnění se uvádí, že škola, která se nachází v bývalé továrně na okraji města, neodpovídá hygienickým standardům. Do záležitosti se vložil ministr vnitra Pisanu a prohlásil, že islámské děti mají navštěvovat státní školy a učit se italsky. „Nepotřebujeme islámská ghetta, nýbrž italský islám.“ Ministr vypověděl ze země čtyři radikální islamisty.

povolal k věčnému sňatku a ona řekla jako vždy: „Pane, obětuji Ti všechno!“ Ježíš od ní žádal od jejího mládí její čas a její mladickou energii pro apoštolát, a ona mu je dala; žádal od ní „lásku jejího života“, a ona mu ji dala; žádal od ní také její apoštolát,

aby vstoupila do Karmelu, a ona mu ho dala, nyní žádal obět jejího mladého života v nevyléčitelné nemoci, a ona mu ho obětovala. Skutečně, uvedla do praxe návrh sv. apoštola Pavla (Řím 12,1): „Všechno ti obětuji, Pane.“

12. dubna 1959 ve 4.10 ráno Chiquitunga stále s úsměvem a jako by si hrála s Ježíšem, pronesla poslední slova: „Ježíši, miluji tě! Jak sladké setkání! Panno Maria!“ Naplnila se poslední aspirace zamilované duše: „Strhni závoj tohoto sladkého setkání“ (Sv. Jan od kříže). A „závoj“ se protrhl!

Pohřeb byl triumfem Božího lidu. Všichni byli přesvědčeni, a také to vyslovovali: „Zemřela svěřice.“

Bůh miluje radostného dárce (2 Kor 9,7)

Maria Felicia tak darovala všechno: s radostí, s věčným úsměvem na svých rtech, nakažlivým, pokorným, který si nás nadále podmaňuje. Je to její nejvyšší lekce. V předvečer jejího vstupu do kláštera pořídili její fotografii: s vlasy staženými, jak bylo ve zvyku, a s obdivuhodným úsměvem, „transecendentním“, na který vzpomíná mnoho svědků: „Chci připomenout nebeský účinek, jaký měl její pohled, který neulpíval na předmětech, ale zdálo se, jako by pronikal hmotu a promítal se do dimenze za hranice hmotného světa.“ „Její pohled byl nedefinovatelný, jako by její tělesné oči překračovaly a šly za hranice, to byl její neodmyslitelný úsměv, útěcha a pomoc všem slabým, kteří prošli kolem ní.“ Snad nikdo to neřekl tak krásně, výrazně a stručně jako doktor Enrique Ibarra, její přítel a společník v KA: „Její oči, dávaly průchod nevýslovné lásce, jako by to byla neustávající sluneční mikroexploze.“ Chiquitunga se usmívala, i když plakala.

Mohli bychom říct, že Bůh chtěl skrze ni ukázat světu to nejčistší křesťanství: dar lásky, svatost je radost (Jan 15,11) a je možno a nutno žít v radosti. *Radujte se v Pánu, opět pravím radujte se!* (Fil 4,4).

Z Messaggero di Gesù Bambino di Praga 4/2005 přeložil-lš

„Tvé srdce si žádá více“

Edita Steinová a mystika Ježíšova Srdce ⁽¹⁾

Edita Steinová se o Ježíšově Srdci zmiňuje zřídka, a přece sehrává tento obraz božského bytí v její christologii a duchovním životě rozhodující roli. Chápe Srdce Ježíšovo jako symbol *života*, protože když srdce přestane bít, znamená to smrt. Ježíš však je život par excellence. Srdce však znamená také *lásku* a Ježíš ztělesňuje nekonečnou lásku. Tím je vyjádřena jeho nejhlubší podstata, protože Ten, který je věčně Živý a věčně Milující, obrací k nám lidem své nitro, své Srdce. Z této lásky za nás na kříži zemřel a vstal z mrtvých, aby nás vykoupil. Výroky Edity Steinové o Ježíšově Srdci jsou vždy spojeny s tímto výkupným činem. Jím dojímá Ježíš naše srdce a my zase získáváme vnitřní spoluúčast na jeho živoucí lásce. Jeho obraz chápe Edita Steinová v tomto smyslu a vystihuje tak jeho božskou podstatu, se kterou se mysticky spojuje. Děje se tak v rozhodujících fázích její životní cesty, která je neoddělitelně spojena s nejtemnějšími stránkami německých dějin, s Třetí říší. Tak oslovuje Srdce Ježíšovo především mezi léty 1938, kdy se na radu svých představených odebrala do Echtu v naději, že v Holandsku jsou Židé bezpečnější, a Letnicemi 1942, dobou několik týdnů před jejím zavražděním.

Životní zastavení a příklonění k Božskému Srdci

5. srpna 1942 napsala Edita Steinová do Karmelu v Echtu z lágru ve Westerborku, v poslední stanici před deportací do Osvětimi, dopis o situaci v lágru a uzavírá svůj dopis těmito slovy: „Důvěřujeme ve vaše modlitby. Je zde tak mnoho lidí, kteří potřebují trochu útěchy, a očekávají ji od sester. V Srdci Ježíšovu Vaše vděčná Benedikta.“ ⁽²⁾

Před transportem na smrt svěříje sebe, své spoluvězně i sestry v klášteře Ježíšovu Srdci.

Ve stati o „Vánočním tajemství“ z roku 1931, kdy už národní socialisté šířili antisemitismus, mluví o „věčném Světle, které je Láska a Život. Bůh v nás a my v něm, to je náš podíl na Božím království, k němuž položilo základ Vtělení.“ Termín věčné Světlo je synonymem Ježíšova Srdce. Síla, která pramení z vnitřního spojení s ním, ze sjednocení srdcí, uschopňuje k tomu, abychom obrátili svou pozornost k bližním, abychom v nich něco zapálili, protože se sami dáváme zapálit Božským Srdcem. Tento vyzařující vztah k Bohu se pěstuje skrze modlitbu, která je podle Edity Steinové vždy modlitbou Církve a tím zjevuje „srdce Církve“. Prosebníci, kteří žijí ustavičným sebe-

odevzdáním Bohu, jsou „skutečným *srdcem Církve*. V nich žije Ježíšova velebněžská láska“. Proto je také úkolem křesťanů milovat a sloužit.

Klíčový text Edity Steinové pro její pojetí osoby Ježíše, trpícího Vykupitele, je pojednání „Modlitba Církve“ z roku 1938, kdy se upevnilo nacistické panství a pronásledování Židů se vyhrlo pogramem z 9. listopadu. Staví Ježíšovo Srdce do středu svých duchovních úvah o velebněžské modlitbě z Janova evangelia: „A on odpečeťuje tajemství svého velebněžského úradu: všichni, kteří jsou jeho, mohou slyšet, jak *ve velesvatyni svého Srdce* hovoří s Otcem; mají poznat, o co jde, a mají se naučit rozmlouvat v srdci s Otcem. Velebněžská modlitba Spasitele zjevuje tajemství vnitřního života: společenství božských Osob a vnitřní přebývání Boha v duši.“ V tomto výkladu jsou vysloveny podstatné aspekty teologie Ježíšova Srdce, které jsou určující pro christologii Edity Stei-

nové. Především se poukazuje na Trojici, kterou na jiných místech pojednání charakterizuje takto: „Není oslavy Otce, která by nebyla současně oslavou Syna a Ducha Svatého.“ Zde zaznívá podstatný motiv mystiky Srdce Ježíšova, ve které sehrává tajemství Trojice ústřední roli. Bytostnou jednotu Otce, Syna a Ducha Svatého můžeme chápat jako jednotu Srdce, a ta sehrává v mystice Ježíšova Srdce všech dob ústřední roli.

Krátce nato, když Hitler v září 1939 rozpoutal druhou světovou válku, uvažuje Edita Steinová o 14. září, svátku Povýšení svatého Kříže, a uvádí je do přímé souvislosti s Ježíšovým Srdcem: „Svět stojí v plamenech. Nutká tě to, abys je uhasil? Pohleď na Kříž. Z otevřeného Srdce prýští Krev Vykupitele..., všude přináší svou milosrdnou lásku, lásku z Božského Srdce... konejší, uzdravující, vykupující.“ To je niterná zkušenost mystičky Kříže, která své jméno Terezie Benedikta od Kříže prožívala vědomě, především když v lágru potkávala své „sourozence“ z národa Izrael, kteří nepoznali Mesiáše, a v hlubokém spojení s jeho „konejšíím a uzdravujícím“ Srdcem hlásala tak svým bytím jeho výkupný čin na kříži.

V červnu 1940 napsala své „Sentence“ ve formě modlitby, ze které hovoří válečné dění, protože krátce předtím anektoval Hitler Holandsko. Teď už si nebyli Židé jisti ani zde. Nad těmito Sentencemi se rozprostírá nálada konce časů. Hovoří o míru, který svět nepřijímá:

„V Tvém Srdci bydlí věčný mír.
Chtěl bys ho vlít do všech srdcí.
Chtěl bys je tím proudem
přeplnit,
ale nenacházíš nikde vstup.“

V roce své smrti sestavila Letniční nověnu. V ní zaznívají v akklamacích Ducha Svatého podstatná témata její spiritualitu a teologie, jako by před tváří smrti chtěla ještě jednou shrnout

Edita Steinová

Ze závěti Edity Steinové

Již nyní s radostí přijímám smrt, kterou mi Bůh přisoudil, v dokonalé podřízenosti jeho svaté vůli. Prosim Pána, aby přijal můj život a smrt ke své cti a slávě, na všechny úmysly Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Panny Marie a svaté Církve, zvláště za zachování, posvěcení a zdokonalení našeho svatého řádu, jmenovitě v Kolíně a v Echtu, na smír za nevěru židovského národa, aby byl Pán přijat svými a aby přišlo jeho království, za záchranu Německa a za mír na celém světě, a konečně za mé příbuzné živé i mrtvé a za všechny, které mi Bůh dal, aby nikdo z nich nezahynul.

*Ordens, nimmst du das Leben und das Leben
Kommst, zur Liebe für den Empfangen des
jüdischen Volkes und damit der Herr von
den Tieren empfangen werden und sein
Pater könne in Jerusalem, für die
Rückkehr Deutschlands und den Frieden
der Welt, schliefst für meine Angehörigen,
Lebende und Tote, und alle, die mein Gott
gehört hat: das sind von einem ver-
loren Jahr.*

plnost omilostnění, které mohla přijmout od Ducha Svatého a které pokorně přijala. Zde oslovuje také Ježíšovo Srdce a své nehlubší sjednocení s ním, zprostředkované Duchem Svatým a přivedené k plnosti v Eucharistii. „Maně“ života: „Nejsi sladká Mana, která přetéká ze Srdce Syna do mého srdce, pokrm to andělů a blažených? Ten, který se pozvedl ze smrti k životu, i mne probudil k novému životu ze spánku smrti. A dává mi nový život den co den a jednou mě má zaplavit jeho plnost, život z tvého Života, ano, ty sám: Duch Svatý – věčný Život!“ Setkáváme se s mystickou řečí, která dává hymnicky zazářit tajemství Ježíšovy bytosti, tajemství Života a Lásky.

Mystika Ježíšova Srdce v naší době

Tato mystika vytryskla z naší doby. Zatímco mystici dřívějších staletí dávali ve svých dialozích hovořit Bohu, pak mu odpovídali a kladli otázky, hovoří Edita Steinová objektivně přímo o rozhovorech s Bohem. Tak popisuje jednu „svatou hodinu“, ve které jí rozhovor se Spasitelem umožnil najít „vnitřní jistotu“, že je vyslyšena. Vyjadřuje, že hluboké spojení mezi Božským Srdcem a srdcem člověka se uskutečňuje ve vlastním nitru a odtud proudí do světa a do Církve, tak jak z kříže proudilo pro celé lidstvo. Tato přítomnost Ježíše Krista *pro celé lidstvo* je aspekt christologie Edity Steinové, který patří k naší době a nenacházíme ho v mystice dřívějších staletí v tomto vyjádření.

Objektivizace mystických zkušeností souvisí také s osobním vývojem. Byla nejdříve filozofkou a to v jejím životě dlouho přetrvávalo. Její hluboká religiozita byla spojena s jejím filozofickým myšlením, které pokládala za Boží dar.

Smysl a význam Eucharistie

Nejhlubší mystické sjednocení se Zmrtvýchvstalým

je nám darováno v *Eucharistii*. V ní se Mesiáš a Vykupitel vydává lidem. Své Srdce vnořuje do našeho, aby v něm hovořil. Tak nás vede svaté přijímání ve mši svaté k nejnějnějšímu sjednocení s ukřižovaným a zmrtvýchvstalým Pánem. To je hluboká zkušenost celé mystiky, zvláště mystiky Ježíšova Srdce. Tato zkušenost je darována nám všem, protože každé svaté přijímání je sjednocení s Ježíšem Kristem a skrze něho s trojjediným Bohem. V tomto smyslu jsme všichni mystikové, protože jen tak můžeme obstát v životě. Celou stále trvající obětí Krista –

na kříži, ve mši svaté i v nebeské slávě chápe Edita Steinová jako jedno veliké díkůvzdání – jako *Eucharistii* – jako dík za stvoření, vykoupění a konečnou spásu. Ježíš Kristus přináší sám sebe v obětí jménem celého stvořeného světa, jehož je předobrazem a do kterého sestoupil, aby ho zevnitř zcela obnovil a přivedl k dokonalosti. Vyzývá však celý tento svět, „aby se s ním sjednotil a přinášel Stvořiteli díkůvzdání, které mu náleží“.

V Editě Steinové se spojuje Starý a Nový zákon v liturgii Církve k „eucharistické modlitbě“, takže je nám zprostřed-

kována předtucha „nebeského Jeruzaléma“, kam směřujeme. Tuto liturgii slaví a spolu přináší jednotliví věřící, a tak se pro ně stává „účast na oběti a obětní hostině živým kamenem Božího města – ano, jeden každý je Božím chrámem“. Ježíš Kristus se v Eucharistii setkává s každým z nás a zapojuje nás spolu se sebou do eucharistické oběti. Současně otevírá v každém jednotlivém setkání nekonečně šířky svého spásného dění, a přesto zůstává každé setkání s ním zcela osobní a jedinečné. To je fascinující význam Eucharistie v Církvi, jak nám ho Edita Steinová zanechala popsán ve své hymnické řeči. Cítí se skrytá v Božském Srdci, a tak se modlí tuto modlitbu k Ježíšovu Srdci:

„Plný lásky ponořuješ svůj pohled do mého a skláníš své ucho k mému tichému slovu a naplňuješ srdce hlubokým pokojem.

Tvoje tělo proniká tajemně do mého, Tvoje duše se sjednocuje s mojí.

Už nejsem to, co jsem kdysi byla. Ale Tvoji lásce nestačí tato výměna, která ještě připouští odloučení.

Tvoje Srdce si žádá víc. Ty přicházíš a odcházíš, ale zůstává tvá setba, kterou zaséváš budoucí slávu skrytou v těle z prachu.“

EVROPSKÝ PARADOX

Křesťané tvoří v Evropě většinu, nemají však odpovídající politickou váhu, nýbrž na veřejnosti jsou jen „trpění“. Ve skutečnosti jsou křesťané jediný sjednocující faktor mezi různými evropskými národnostmi. Křesťané by se neměli stydět a měli by se angažovat a nepodléhat v „zlaicizovaném světě“ pocitům méněcennosti. Řekl to v Krakově arcibiskup Giovanni Lajolo na mezinárodní konferenci na téma „Role katolické církve v procesu evropské integrace“.

⁽¹⁾ Tento článek je příloha přednášky z 24. ledna 2004 ve Vídni na Dnech UNIO COR JESU.

⁽²⁾ Citáty jsou ze Sebraného díla Edity Steinové, 22 svazků z nakladatelství Herder, Freiburg.

Terezička z Lisieux - patronka katolických misí

Jak čteme v autobiografických vzpomínkách sv. Terezie z Lisieux, byla přímo plná touhou být misionářkou.

„I přesto, že jsem tak maličká, chtěla bych osvěcovat duše jako proroci, učitelé Církve, mám povolání být apoštolkou. Chtěla bych projít celý svět, hlásat, Ježíši, Tvé jméno, zasadit do pohanské půdy Tvůj slavný Kříž, ale Miláčku, jedna misie by mi nestačila, chtěla bych současně hlásat evangelium na všech pěti kontinentech, až na těch nejvzdálenějších ostrovech. Chtěla bych být misionářkou nejen nějaký rok, chtěla bych jí být od počátku světa až do skonání věků. Ale chtěla bych především, můj milovaný Spasiteli, chtěla bych prolít pro Tebe svou krev až do poslední kapky.“

Že to nebyly přehnané výrazy exaltované duše, to ukazuje celý Terezčín život, zvláště ta jeho část, kterou prožila na Karmelu v modlitbě a obětech na podporu misionářů, jak to vyjádřil Jan Pavel II. v *Redemptoris missio* (78): „Mezi formami spoluúčasti na misijní činnosti patří první místo spolupráci duchovní: modlitbě, oběti, svědectví křesťanského života. Modlitba musí provázet cestu misionářů, aby hlásání slova bylo účinné skrze Boží milost.“

Během poslední nemoci uposlechla Terezička radu ošetřující sestry a udělala si každý den malou procházku v zahradě. Když ji jiná sestra viděla, jak namáhavě kráčí, radila jí: „Při vaší kondici byste měla spíše odpočívat než se procházet. Tak se zcela vyčerpáváte.“ Odpověď světice na sebe nedala čekat. „To je pravda, ale víte, kdo mi dává sílu?... Kráčím za jednoho misionáře. Myslím na to, že tam někde daleko jeden z nich je snad zcela

vyčerpaný ze svých apoštolských cest, a já nabízím svou námahu dobrému Bohu, abych zmenšila jeho námahu.“

Odsouzena nenávratně k součotinám svěřuje sestře Anežce od Ježíše (sestře Pavle), která bdí u jejího lůžka: „Jsem přesvědčena, že léky jsou pro moje uzdra-

Sv. Terezie z Lisieux

vení zcela zbytečné, ale udělala jsem dohodu s milosrdným Bohem, že z nich budou mít prospěch ubozí misionáři: nemají čas ani prostředky, aby se léčili! Prosim ho, aby všechny léčebné kúry, které jsou mi poskytovány, uzdravily je.“

Její misijní zápal se šířil mimo zdi kláštera v Lisieux: toužila dospět do Saigonu a Hanoje, kde čtyři sestry právě z Lisieux přicestovaly, aby zde založily Karmel. Když se její stav v listopadu 1896 zdánlivě zlepšil, žádala matku představenou o povolení odeslat. Přes všechny její modlitby o uzdravení, aby mohla naplnit svou misijní touhu, Pán rozhodl, že jí dá zásluhu být misionářkou touhy ve své vlasti až do jejího návratu do nebeské vlasti.

17. října 1895 dostala matka představená Anežka od Ježíše dopis od seminaristy Mořice Bellièra, budoucího misionáře

Bílých otců, který žádal pomoc od jedné karmelitánské sestry, aby vytrval ve svém povolání. Představená ihned pomyslela na Terezičku, která byla šťastná a složila modlitbu, která začíná: „Můj Ježíši, děkuji Ti, že jsi vyslyšel moji největší touhu: mít bratra knězem a apoštolem.“

V roce 1896 jí další představená svěřuje klerika, budoucího misionáře Adolfa Roulanda, který měl před kněžským svěcením. „Sestřička budoucího misionáře“ ihned připravuje korporál, palu a purifikatorium pro primici budoucího kněze.

Dlouho si spolu dopisovali. Ve skříní měla mapu, na které sledovala jeho apoštolské cesty. 9. května 1897 mu napsala: „Moji rodiče měli velkou touhu mít syna misionářem. Vyprávěli mi, že před mým narozením se velice těšili, že se jejich touha vyplní. Kdyby mohli proniknout do budoucnosti, viděli by, že jejich přání se ve skutečnosti vyplnilo skrze mne. Když se misionář stal mým bratrem, je to také jejich syn a ve svých modlitbách nemohou oddělit bratra od jeho nehodné sestry.“

Před svou smrtí mu napsala: „S Bohem, bratře. vzdálenost nemůže oddělit naše duše, dokonce smrt poslouží k tomu, aby naše spojení učinila ještě intimnějším. Jestliže přijdu brzy do nebe, budu žádat Ježíše, aby mi dovolil vyhledat Vás v Su Tohuen a budeme spolu pokračovat v apoštolátu. V očekávání budu s Vámi vždy spojena modlitbou a budu žádat Ježíše, aby mi nedával moji radost, když Vy budete v bolesti. Chtěla bych, aby můj bratr měl vždy útěchu a já zkoušky.“

Podle *Il Messaggero del Bambino Gesù di Praga* 3/1997

KRACH SPOLEČNÉHO PŘEKLADU

Nyní roste samostatně to, co nepatří k sobě. Odmítnutí evangelické církve v Německu společně s katolickou církví revidovat tzv. jednotný překlad Písma svatého ukazuje, že není jednoduché přivést katolíky a protestanty pod jednu střechu. Pro katolickou stranu je to Církev, která definuje, chrání a interpretuje kánon inspirovaných posvátných knih a schvaluje jejich překlady. Evangelická strana tak činí bez církve. Po kritických komentářích vedoucích protestantských představitelů k Světovému dni mládeže s papežem, ačkoliv na mnoho prostých evangelických věřících tato událost hluboce zapůsobila, ukazuje se opět, kde ekuména opouští skutečnou vzájemnost a stává se chimérou. Pouhá souhlasná rétorika, která by to měla smazat, je velmi vratká a sotva schopná dosáhnout sjednocení. Dítě „jednotného překladu“ spadlo do studny. Předseda německé biskupské konference kardinál Karl Lehmann mluví o „nesmírném zatížení ekumény“. Ale proč by to mělo být zatížení ekumény, když jedna nebo druhá strana prohlásí, že má svůj náhled na danou věc? Řím to udělal jasně v *Dominus Iesus*. A také v instrukci *Liturgiam autenticam*, která se nyní pro protestanty stala kamenem úrazu. Je třeba mít před očima nejen to, co nás spojuje, ale také to, co nás rozděluje. Poctivost patří k ekumenickému dialogu. Kdyby se vždy dbalo na poctivost, věděli by mnozí faráři a věřící lépe, proč je interkomunio zjevný podvod, který by jen simuloval křehké společenství ve víře. Že je v politice a společenském životě mnoho závažných chyb, o kterých by mohli katolíci a protestanti vydávat společné svědectví, to není na denním pořádku. Lepší je poctivý protestant než katolický představitel, který by chtěl svou víru protestantizovat.

Guido Horst, *Die Tagespost*

Alfons Maria de Ratisbone

Konvertoval z židovství skrze Pannu Marii

8. prosince 1841 nastupovali cestující na loď z Marseille do Civitavecchia. Na můstku stála malá skupina cizinců: Francouzů, Angličanů, Belgičanů. V tom okamžiku se ozvaly dělostřelecké salvy.

„Co se stalo?“ ptal se jeden Žid svého spolucestujícího.

„Nelekejte se, pane Ratisbone, to jsou oslavné salvy. Dnes je svátek Neposkrvněného početí Panny Marie a dělostřelci střelíjí na počest své patronky.“

„K čertu,“ zaklel de Ratisbone, vztekle popadl svá zavazadla a šel ke své kajutě.

„Něco není v pořádku?“ oslovil ho zdvořile kapitán. Odpověděl: „Samozřejmě. Měl jsem původně v úmyslu, že se zastavím v Římě, ale z těch nesmyslných pověr o Madoně a dělostřeleckých salv mě přešla všechna chuť. Z toho stupidního papežova města je mi na zvracení.“

Kapitán se nedivil těmto pobouřeným slovům. Tobiáš de Ratisbone byl mladý Žid, který se narodil v Alsasku 1. května 1812 a stal se značně bohatým bankéřem. Nenáviděl katolickou církev a od té doby, co se jeho bratr Teodor obrátil k Ježíši Kristu a stal se knězem, přestal se k němu hlásit jako k bratru.

Ale nad jeho odporem vůči katolicismu zvítězila nakonec touha spatřit císařský Řím. Z Neapole, kde nejdříve vystoupil, se nakonec vypravil do Říma.

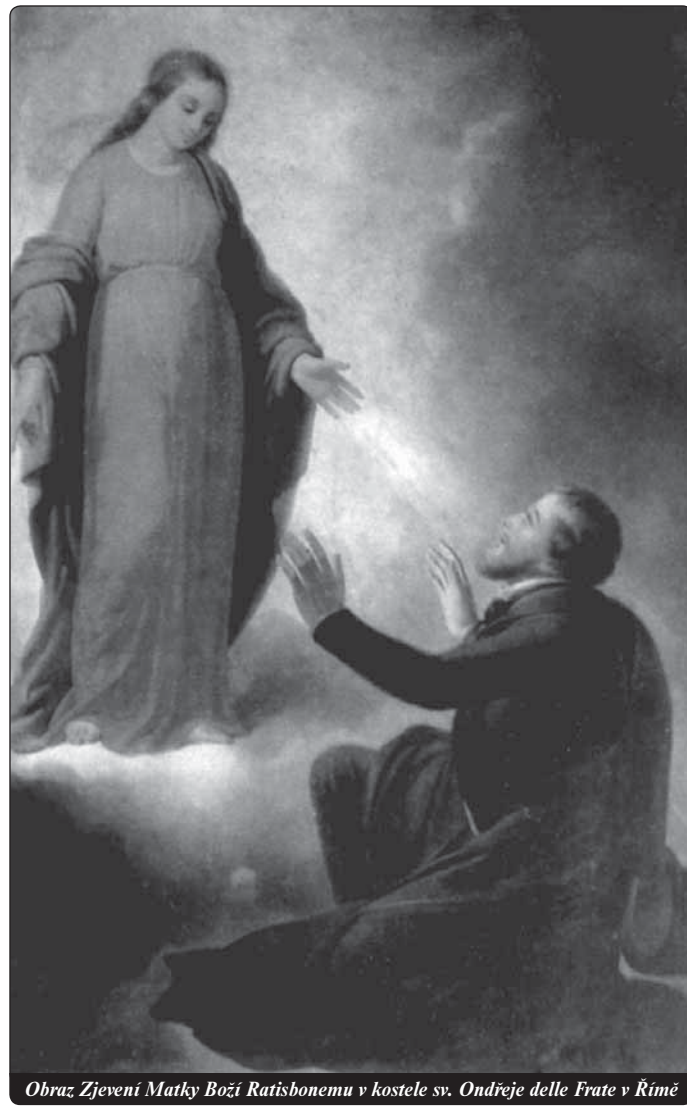
Medailka a církev

Šlechtická, bohatá patricijská rodina de Bussiére mu v Římě poskytla pohostinství a věnovala mu veškerou péči. Tobiáš si prohlédl Forum Romanum, Koloseum, Karakalské lázně, antické cesty, na kterých císařové oslavovali své pyšné triumfy. „Je to pech, že toto město, královnu antického světa, ovládá nyní papež!“

V předvečer svého odjezdu se Tobiáš de Ratisbone zeptal Teodora de Bussiére, jak se mu může

odvděčit za laskavost, kterou mu prokázal. Teodor se usmál a řekl: „Měl bys mi prokázat malou laskavost, Tobiáši. Ty víš, že jsem byl protestant, ale před nějakou dobou jsem vstoupil do katolické církve. Chtěl bych ti nyní darovat medailku Panny Marie Neposkrvněné. Přijmeš ji jako výraz mého přátelství?“

V Židovi to vyvolalo nesmírný odpor. Ale jako gentleman nemohl odmítnout. Sklonil hlavu a nechal si zavěsit na krk medailku jako dítě. Pak se podí-

Obraz Zjevení Matky Boží Ratisbonemu v kostele sv. Ondřeje delle Frate v Římě

Alfons Maria de Ratisbone

val na Teodora a s jemnou ironií poznamenal:

„Ejhle, teď jsem římský apoštolský katolík!“

Den odjezdu byl stanoven na 20. ledna. Teodor doprovázel v kočáře Tobiáše na poslední projížďce Římem. Zastavili se u kostela sv. Ondřeje delle

Frata blízko náměstí di Spagna. Vstoupili dovnitř, kostel byl malý a prázdný, ale byl to skutečný poklad umění. Tobiáš se choval lhostejně jako opravdový nevěrec a autentický odpůrce katolicismu. Nedotklo se ho žádné mystické hnutí. Netoužil po víře a zcela se zardil do své lhostejnosti. Ale poslyšme, jak sám líčí svůj zážitek toho dne:

„Žádný umělecký předmět nepřitahoval moji zvědavost. Můj pohled klouzal po interiéru, ale u ničeho se nezastavil v zamyšlení. Vzpomínám si jen na černého psa, který skákal přede mnou... Ale náhle pes zmizel a já jsme neviděl nic, vůbec nic, přesněji řečeno, můj Bože, viděl jsem jednu jedinou věc!

Byl jsem tam, ležel jsem náhle na zemi v slzách, jako bych si sám vytrhl srdce z hrudi, dokud mě de Bussiére neprobudil k životu.

Nedokázal jsem odpovídat na jeho otázku. Pak jsem stiskl medailku, kterou jsem měl na krku, polbil jsem vroucně Pannu, prostřednici milostí... Nyní ona, ona sama, nejsvětější Panna Maria, se zjevila přede mnou, klečícím, na oltáři plná majestátu a sladkosti s roztaženými rukama, ze kterých vycházely paprsky nejjasnějšího světla.

Intenzivní síla mě táhla k ní. Panna mi dala znamení, abych přistoupil a poklekl, a zdálo se mi, že mi říká: – Dobře. Nemluvíla dlouho, ale já jsem všechno pochopil. Když jsem si klekl, zaplaven světlem z jejích rukou, zdálo se mi, že spadl obvaz z mých očí... Ne jeden, ale mnoho obvazů, které mě spoutávaly, mizely jeden po druhém, jako když mizí sníh, bahno, led působením slunce.

To, co vím, je, že když jsem vstupoval do kostela, všechno jsem ignoroval. Když jsem vycházel, viděl jsem všechno jasně.“

Všechno o Ježíši

Teodor Bussiére se jej snažil několikrát probrat. Konečně se Ratisbone obrátil k němu. Jeho tvář byla zaplavena slza-

Kostel sv. Ondřeje delle Frate v Římě

mi a plny štěstí nezřetelně šep-
tal: *Byla to ona, sama Maria. Ježí-
šova Matka!*

Zavedli ho ke katolickému
knězi. Tobiáš mu vyprávěl o svém
mimořádném zážitku v kostele
sv. Ondřeje delle Frate. Nyní se
stal v srdci katolíkem.

Později napsal: „Kdyby mi
ono ráno 20. ledna 1842 někdo
řekl: – Ty jsi pyšný žid a staneš
se katolíkem, podíval bych se na
něho jako na největší blázna
na světě... Kdyby v okamžiku,
kdy jsem vstupoval do kostela
sv. Ondřeje – bylo to v poledne
– mi někdo řekl: – Za čtvrt hodi-
ny se budeš klanět Ježíši Kristu,
svému Bohu a Pánu, budeš ležet
v prostraci v chudém kostelíku
a budeš se bít v prsa u nohou
kněze v jezuitské koleji, kde pro-
žiješ masopust, aby ses připravil
na křest, ochoten obětovat se pro
katolickou víru, zřekneš se svě-
ta, svých zálib, svého majetku,
své cti, svých přátel, své skvělé
budoucí kariéry, lásky své rodi-
ny, úcty u svých přátel, úcty ži-
dů a nebudeš mít zájem o nic
jiného než sloužit Ježíši Kris-
tu a nést jeho kříž až do smrti,
říkám, že kdyby mi nějaký pro-
rok udělal takovou předpověď,
měl bych za to, že není blázniv-
ějšího člověka, než je tento: člo-

věk, který věřil v možnost tako-
vého bláznovství. *A přece toto
bláznovství je dnes mou moud-
rostí a mým štěstím.“*

Kněz, se kterým se setkal,
ho pozval, aby začal přípravu
na křest. Bylo to jasné: Nejsvět-
ější Panna Maria chtěla tohoto
svého syna a bratra jednozre-
ného Božího Syna Ježíše Krista
mít v katolické, apoštolské říms-
ské církvi.

V římských ulicích se sla-
vil karneval. V koleji jezuitů na
Piazza di Gesù Tobiáš de Ratis-
bone, židovský bankéř, ambici-
ózní mladík, který pokládal Řím
za „stupidní město“, protože zde
vládne papež, a Neposkvrněnou
za pověru, se připravoval jako
katechumen na křest.

Vizitátor, kterého určil osob-
ně papež Řehoř XVI., aby ověřil
jeho přípravu, zůstal ohromen
přemírou znalostí o katolicis-
mu, jakou oplýval tento židovský
konvertita. Tak sotva deset dní
po události v kostele sv. Ondře-
je 31. ledna 1842 přijal Ratisbo-
ne křest, biřmování a první sva-
té přijímání z rukou kardinála
Patriziho, zatímco mons. Felix
Dupanloup, pozdější biskup
v Orleansu, měl homilii o mateř-
ské lásce Neposkvrněné, ženě
počaté bez dědičného hříchu,

která přivedla Tobiáše od židov-
ství ke katolické víře. Tobiáš se
chce nadále jmenovat Alfons
Maria.

Komise pověřená papežem
uznala v červnu téhož roku zje-
vení v kostele sv. Ondřeje za
pravé.

Za obrácení židů

Když se vrátil do Francie,
vzdal se Ratisbone všech svých
podniků a začal se připravovat
na kněžství. 24. září 1848
přijal kněžské svěcení v Laval.
Nějakou dobu po kněžském svě-
cení se odebral na Východ do
Palestiny spolu s bratrem Teo-
dorem a celý svůj život věnoval
obrácení židů ke Kristu. K tomu
cíli spolu založili Kongregaci
Naší Paní Siónské.

Tak jako on byl omilostněn
nejsvětější dcerou Izraele Pan-
nou Marií, Matkou Božího Syna,
který se stal člověkem, tak také

strávil zbytek života, aby jeho
pokrevní bratři, zrození v židov-
ství, mohli se co nejdříve obrá-
tit k Němu, Ježíši Kristu, který
je naplněním vidění všech dáv-
ných proroků.

Jeho velký sen byl – židov-
ství, které se obrací ke Kristu.
Všechnu svou energii věnoval
realizaci tohoto snu. Všechno
začalo onoho lednového dne
1842 v Římě, když Maria, uchva-
titelka duší, ho zavolala jménem
ke Kristu.

6. května 1884 odešel na
setkání s Bohem. Na svém hro-
bě v Ain-Karim chtěl mít tento
nápis: *Pater Maria-Alfons, to
znamená: Narodil jsem se jako
hříšník, ale chci vyprávět o velkém
milosrdenství nejsvětější Marie
vůči mně.*

*Messaggero del Gesù Bambino
di Praga 2/2005*

BAROKNÍ PODVEČERY – cyklus koncertů staré hudby 2005/2006

rezidenční soubor Collegium Marianum, Jana Semerádová – umělecká vedoucí

Neděle 2. 10. 2005 – 20.00 hod., Lichtenštejnský palác, Sál Martinů, **slavnostní zahajova-
cí koncert.** G. F. Händel: Concerto Grosso Op. 3 No 2; Luigi Boccherini: Violoncellový koncert
B dur, G482; J. S. Bach: Orchestrální suita No 1, BWV1066 a duchovní hudba jejich čes-
kých současníků. Host: EUROPEAN UNION BAROQUE ORCHESTRA. Dirigent: Jaap ter Lin-
den. Koncert se koná s laskavou podporou Evropské komise a Microsoft EMEA.

Neděle 13. 11. 2005 – 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum. **Námořní bitvy**
– velké námořní bitvy v dílech J. K. Vaňhala, J. L. Duska a L. Koželuha.

Neděle 4. 12. 2005 – 16.00 a 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum. **Angelus ad
Mariam** – adventní podvečer s hudbou A. Reichenauera, J. J. I. Brentnera a Fr. B. Contiho.

Neděle 29. 12. 2005 – 16.00 a 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum. **Orato-
rium o narození Ježíše Krista** – alegorické postavy Spravedlnosti, Pravdy a Pokoje v ora-
toriu Per la nascita di Ges Cristo od Nicola Porpory (1748).

Neděle 29. 1. 2006 – 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum, Salon pražské
hudbymilovné společnosti. **Mozartovy komorní skladby pro smyčce a dechy.**

Neděle 26. 2. 2006 – 16.00 a 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum. **Folia –
karnevalové variace** v rozličných tanečních obrazech.

Neděle 2. 4. 2006 – 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum. **De passione
Domini** – Lectione tenebrae A. Lottioho a pašijové árie Š. Brixioho.

Neděle 23. 4. 2006 – 19.30 hod., Barokní knihovni sál Collegium Marianum. **Regina coeli** –
mariánské nešpory a antifyony A. Reichenauera, J. Myslivečka a W. A. Mozarta.

Adresy koncertních sálů: Barokní knihovni sál Collegium Marianum, Melantrichova 19, Praha 1.
Lichtenštejnský palác, Sál Martinů, Malostranské nám. 13, Praha 1.

Pořadatel: Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola, Melantrichova 19, Praha 1,
tel. 224 229 462; www.collegiummarianum.cz.

Koncertní cyklus se koná s laskavou podporou hlavního města Prahy. Mediální partner Čes-
ký rozhlas 3 VLTAVA. **Vstupné 200 Kč.** Abonentní vstupné (8 koncertů) 1050 Kč + vánoč-
ní bonus ZDARMA nové CD souboru Collegium Marianum. Slevy vstupného: Důchodci
a studenti sleva 20% z ceny vstupenky. Držitelé průkazu ZTP a ZTP-P a doprovodná oso-
ba sleva 50% z ceny vstupenky. Uvedené slevy lze uplatnit pouze v pokladně Collegium
Marianum. Jednotlivé slevy a výhody nelze vzájemně kombinovat. Na abonmá se nevztahu-
jí výše uvedené slevy.

INFORMACE A REZERVACE VSTUPENEK: Collegium Marianum, Melantrichova 19, Praha 1.
Tel.: 224 229 462, 224 220 207, e-mail: info@collegiummarianum.cz; internet:
www.collegiummarianum.cz.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK: Pokladna COLLEGIUM MARIANUM ote-
vířena Po–Pá od 10 do 19 hod. TICKETPRO – Rytířská 12, Praha 1, TEL.: 296 329 999, fax: 234 704 204,
e-mail: ticket@ticketpro.cz – PRODEJ ON-LINE: www.ticketpro.cz (k ceně vstupenek je účto-
ván servisní poplatek). Neprodané vstupenky bude možné zakoupit před zahájením koncer-
tů v místě jejich konání. Pořadatel si vyhrazuje právo na změnu programu.

Přechovávání Eucharistie

Svatostánek a jeho dějiny

Ab assuetis non fit passio – „Obyčejné věci nevzrušují“. A není pro nás něčím obyčejným, když vidíme svatostánek uprostřed oltáře? Nebylo však tomu tak vždy.

Je proto vhodné podívat se na jednotlivé etapy vývoje, které souvisejí s dějinami oltáře.

Až do 6. století byl v chrámě jediný oltář, pak začalo oltářů přibývat, ale co zůstávalo, byl respekt před *mensa dominica*, oltářem, který vylučoval vše, co nemělo co do činění se slavním Nejsvětější obětí. Od devátého století bylo možno na tomto oltáři nalézt významný prvek: relikvie světců. Brzy k tomu přibýly další prvky, takže v 10. století se objevil dokument galikánského původu s názvem *Admonitio Synodalis*, který byl závazný pro celou západní Církev a předpisoval, že na oltáři smí být pouze schránka s ostatky svatých (*capsae*), evangeliář a pyxida s Tělem našeho Pána pro nemocné. Všechno ostatní se musí přechovávat na jiném vhodném místě. Teprve v 16. století se měl svatostánek nacházet na oltáři a ještě později ve středu oltáře, což znamenalo poslední fázi vývoje oltáře.

Protože úcta k poslední encyklice a po ní následující Instrukci o Eucharistii je prostě povinností, chci zde v syntetické formě ukázat dějiny přechovávání Eucharistie, a to vzhledem k místu a k použitým nádobám.

Doba katakomb

Podle jednohlasého svědectví Otců prvního století víme s jistotou, že v době pronásledování přechovávali křesťané Eucharistii ve svých domech. Po eucharistické slavnosti byly konsekrované hostie rozděleny a věřící je přechovávali v malých nádobách nebo schránkách, aby mohli kdykoliv přijmout Eucharistii. Archeolog G. B. de Rossi nazývá

tyto nádoby s odvoláním na *Akta mučedníků z Nikomédie* za doby Diokleciána *arca* nebo *arcula*. Kardinál Bona cituje ve svém díle *Rerum liturgicarum* text nařízení jednoho korintského biskupa, díky kterému známe ritus domácího společenství: „Je-li váš dům použit jako oratoř, máte na oltář postavit nádobu s Eucharistií, a není-li tam oratoř, na vhodný stůl. Položte na něho ubrus, na který můžete vyložit hostie. Spalte několik kadidlových zrn, zazpívejte *Trisagion* (náš Svátý, svátý,

Svatostánek z konce 12. a začátku 13. stol., Itálie

pozn. aut.) a třikrát poklekněte na znamení úcty ke Kristovu Tělu.“ Eusebius nás informuje o tom, že kněží uchovávali Eucharistii ve svých domech, aby jí mohli posloužit nemocným.

Z velmi staré tradice víme, že Eucharistie se nosila na krku v *rouškách*, které sv. Ambrož nazval *oraria*, ale také ve zlatých nebo stříbrných nádobách, v nádobách ze slonové kosti, dřevěných nebo hliněných, které měly společné jméno *encolpia*. Encolpium byla malá schránka, která obsahovala relikvie, také knížku evangelia a věřící ji z úcty nosili na krku. Některé z nich byly nalezeny v hrobech na hřbitově ve Vatikánu: mají tvar krychle a jsou opatřeny očkem, na přední straně nesou monogram Krista a na bocích písmena alfa a omega.

Epocha bazilik

Když po Konstantinově míru mohli křesťané svobodně slavit své posvátné obřady a zřizovat svá kultovní místa,

Pyxida ze 13. stol., Vatikánské muzeum

prosadil se brzy obyčej přechovávat Eucharistii v chrámech, ale zvyk uchovávat ji v soukromých domech byl odstraněn definitivně až počátkem šestého století. Díky Janu Chryzostomovi víme, že Eucharistie byla někdy přechovávána pod obojí způsobou, a díky Ambrožovi zase víme, že v Miláně byla Nejsvětější Krev přechovávána ve zlatých nádobách lahvého tvaru zvaných *dolium*. Sakralita a drahocennost zde představují pevnou konstantu: je to logika víry a lásky.

V prvních bazilikách mělo přechovávání Eucharistie dvě formy: věž a holubici. Vědci se přou o to, která z těchto forem měla přednost, ale s největší pravděpodobností byly holubice přechovávány ve věži. Holubice obsahovala eucharistický chléb. Je to hypotéza, kterou podporuje materiál, ze kterého byly zhotoveny: věž byla ze stříbra a holubice ze zlata. Bibliotekář Anastasius píše v knize *De vita Pontificum*, že Konstantin věnoval bazilice sv. Petra věž a holubici z ryzího zlata ozdobené 250 perlami. Inocenc I. nechal naopak pro kostel sv. Gerváze a Protáze zhotovit stříbrnou věž a zlatou holubici a také papež Hilarius

Svatostánek hlavního oltáře dómu v Sieně, 15. stol.

věnoval lateránské bazilice stříbrnou věž a zlatou holubici. Diskutuje se také o tom, na kterém místě byly věž a holubice umístěny. Podle jedné pasáže *Apostolské konstituce* ze 4. století se domníváme, že byly přechovávány v tzv. *pastoforiu*, tedy nejdlehlším a nejhůř přístupným místě kostela: „Když všichni přijali svaté přijímání, odnesl jáhen zbytky do pastoforia.“ Někteří se domnívají, že místem přechovávání bylo *sacrarium*. Z jedné pasáže u sv. Jeronýma víme, že se jednalo o totéž místo: „*Quare sacrarium, in quo iacet Christi corpus, qui verus Ecclesiae et animarum nostrarum sponsus, proprie thalamus seu pastoforium appellatur.*“⁽¹⁾ Jedná se o vznešené a chráněné místo ve vlastním chrámovém prostoru.

Zhotovena z kovu a opatřena na zádech uzávěrem visela holubice obsahující eucharistické způsoby na řetězu pod baldachýnem oltáře. Věž a holubice byly zavěšeny na řetězech uprostřed ciboria nad oltářem. Je třeba poznamenat, že ciborium (z latiny, později *tegurium* a *tiburium*) představuje čtvercový baldachýn, který se od Konstantinových dob tyčil majestátně nad oltářem. Čtyři závěsy, které ciborium ohraničovaly a které se nazývaly *tetravela* (čtyřopropona), používaly se až do devátého století. Ciborium náleží v křesťanském umění zvláštní místo. Uvedme jen pro příklad ciborium Lorenza Berniniho, které se tyčí do výše dvaceti metrů pod Michelangelovou kopulí v bazilice sv. Petra. Eucharistická víra se stává uměním a umění ilustruje eucharistickou víru. Můžeme se zde mnoho naučit. Ale k tomu nestačí hodiny architektury a z toho odvozená různá umění. K tomu je nutně třeba také učitelství stolec velké teologie a klekátka, adorace a život z milosti, *pietas*, vášnivě ponoření do velikonoční vitality církevního roku, v nejširším smyslu slova *traditio Ecclesiae*. Je třeba mít stále před

očima horizont věčnosti, podle kterého se měří všechno to, co je pomíjivé.

Románská doba

V románské době přibyla k používaným formám ještě pyxida. Tímto jménem se normálně označuje nádoba, která obsahuje Eucharistii bez ohledu na svou formu a velikost. Toto řecké slovo znamená „krabice“, což jednoznačně odlišuje tuto nádobu od věže a od holubice. Románská holubice má na rozdíl od antické podstavec se zvý-

šeným okrajem. K jejímu použití jako místu na přechovávání Eucharistie je třeba říct, že byla běžná ve středověku ve Francii, nikoliv však v Itálii, kde se od 11. století dávalo přednost skříňkám zabudovaným ve stěně anebo tzv. *secretariu* – důstojné sakristii.

Nedá se říct, že by pyxida odsouvala do pozadí věž a holubici a konečně pyxida není nic jiného než věž střední velikosti. Běžně sestává ze čtyřhróhé krabice s vikem, které je více méně kónické, ale někdy také

ploché. Z toho důvodu bylo její použití praktické a nebylo příliš nákladné. Pyxida byla někdy upevněna v zobáku holubice jako zjevné znamení přítomnosti eucharistické způsoby v jejím nitru. Existují příklady pyxid, které stojí na noze jako kalich, zvláště ve 12. století. Odtud její jméno *Pyxis pediculata*.

Eucharistické nádoby byly v románské době zavěšeny nad oltářem. Protože antické ciborium zde už nebylo, změnil se také způsob jejich zavěšení. Normálně byl na oltářním obraze

držák ve tvaru kříže a na něm byla nádoba upevněna.

V románské době bylo běžné zhotovovat eucharistické nádoby ze zlata a ze stříbra bez ohledu na to, jakou měly formu. K ozdobení pyxidy se používalo perel a drahých kamenů. Používala se i pozlacená a emailovaná měď, slonová kost i dřevo.

30giorni 6-7/2005

(dokončení)

⁽¹⁾ Pročež ‚sacrarium‘, ve které leží tělo Krista, který je pravým ženicem církve a našich duší, se nazývá *thalamus* nebo *pastoforium*.

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

Několikrát ohlášený trest začal dopadat na Izrael již za čtyři desetiletí, tedy za stejnou dobu, jakou jeho předkové bloudili pouští (a mnoho jich přitom pro neposlušnost zahynulo). Ti, kteří v této poskytnuté lhůtě uvěřili v Mesiáše, našli v jeho slovech poučení, jak se zachránit. O nepředstavitelných hrůzách při zkáze Jeruzaléma máme autentická historická svědectví. Tragédie Jeruzaléma je o to větší, že to bylo Hospodinovo milované město a svaté sídlo, opěvované v tolika žalmech a proroctvích. Patřit k vyvoleným je ovšem nejen dar a privilegium, ale také velká odpovědnost. Komu bylo dáno mnoho, od toho se také bude mnoho požadovat. Hospodin ze své strany vždy dodrží své slovo, splní své sliby, a to jak v dobrém, tak i ve zlém, ale jeho zaslíbení jsou a zůstávají podmíněna tím, jak druhá strana dostojí svým závazkům.

Zed' nářků v Jeruzalémě, jediné, co zbylo ze slavného chrámu, je trvalou výstrahou, která nám připomíná, že všechna Ježíšova slova o budoucích trestech je třeba brát zcela vážně a nikoliv jako pouhé strašení. Jako se viditelně a prokazatelně naplnilo proroctví, že ve svatém městě nezůstane kámen na kameni, tak se vyplní také všechny před-

povědi, které mluví o nehasnoucím ohni, pláči a skřípání zubů. Může se nám zdát, jako by milující Bůh byl v rozporu s Bohem trestajícím. Hrůzu trestu však nemůžeme připisovat Bohu. Exekutorem této hrůzy přece není Bůh, ale Boží nepřítel, do jehož rukou se vydává každý, kdo Boha odmítá.

Slyšíme dnes často o tom, že Izrael je náš starší bratr. To nutně vyvolává zamyšlení nad otázkou, jak této spřízněnosti máme rozumět. V postavení vyvoleného Božího lidu jsme nyní i my. Od našeho bratra nás dělí nejen věk, ale i vážná historická skutečnost. Máme staršího bratra, který se však k našemu společnému Otci zachoval zavržením způsobem. Nejsme povoláni k tomu, abychom ho za jeho nevěru stíhali a trestali, ale nejsme oprávněni ani k tomu, abychom nad ním vyslovili absolutorium. Oba tyto extrémy, mezi nimiž se pohybujeme, jsou vážnou chybou.

Provinili jsme se proti lásce a spravedlnosti vším, čím jsme Židům v průběhu dějin ublížili a ukřivdili, a nebylo toho málo. Ale tyto křivdy nenapravíme opačným extrémem. Skutečnost, že Slovo přišlo do vlastního a vlastní ho nepřijali, nadále trvá. Privilegium vyvoleného národa nespočívá v tom, že

nemusí uvěřit v Ježíše Krista Božího Syna a Vykupitele světa, ale že si Vykupitel vyvolil právě tento národ, který si po celá tisíciletí připravoval, aby se v něm narodil. Skutečnost, že se právě u takto omilostněného a připraveného národa nesetkává s přijetím, ale s odmítnutím, není polehčující, ale značně přitěžující okolnost. A to dává Ježíš na mnoha místech zřetelně najevo. V tom je hluboká tragédie tohoto národa. Máme tedy staršího bratra, který je dlouhodobě smrtelně nemocen, a je naší bratrskou povinností, abychom se podle toho k němu chovali. Nemá nikoho jiného na světě, kdo by mohl lépe porozumět hloubce a závažnosti jeho tragického osudu. Dívat se na něho, jako by bylo všechno v pořádku, není projevem naší lásky a úcty, ale spíše naší pohodlnosti. Je to něco podobného, jako bychom se chtěli zbavit povinnosti pečovat o nemocného prostě tím, že ho prohlásíme za zdravého a přenecháme jeho osudu. Jako na těžce postiženého se na svůj národ dívala jeho vlastní dcera Edita Steinová a obětovala proto za něho svůj život. Modlit se vytrvale za to, aby Bůh sňal clonu z jejich srdcí, aby byli vyvedeni z temnoty, přijali světlo pravdy a uznali Ježíše Krista, našeho Pána, není urážkou tohoto národa, ale tou nejpotřebnější službou lásky, která sleduje nejen blaho

tohoto národa, ale celého světa. Případ Alfonse Ratisbone je dostatečně výmluvný, že právě to je podle Boží vůle cíl, na který se musíme s velkou upřímností a vytrvalostí zaměřit.

Osud našeho „staršího bratra“ nám musí ležet na srdci tím spíše, že nyní jsme to my, kdo zaujal místo vyvoleného národa se všemi výsadami, ale také odpovědností. Jestliže nechceme vidět a domyslet tragický stav Izraele, jsme slepí i sami k sobě. Osud Izraele není jen historická skutečnost, ale také výstražný příklad, kam vede nevěrnost vyvolených, kteří spoléhají na to, že jsou na výsluní Boží přízně, jako by to byla záruka imunity. Pán nám slíbil, že s námi zůstane po všechny dny. Tím ale není řečeno, že půjde s námi kamkoliv i tehdy, když my opustíme cestu jeho vůle, změníme se v obílené hroby a vydáme se, kam se nám zachce a zlíbí. I z našich chrámů a měst nemusí jednou zůstat kámen na kameni a ke stolu, kterého se staneme nehodni, mohou nakonec zasednout jiní. Pán zůstane s námi, když my zůstaneme s ním. To, co od nás očekává, nám řekl zcela jasně: *Získávejte mi za učedníky všechny národy. Hlásejte evangelium všemu tvorstvu. Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen. Kdo neuvěří, bude zavržen.* Dovolávat se otce Abraháma nepostačí.

-red-

„Kupuji, tedy jsem“: Může to tak zůstat?

Stále více zřetelně vystupuje dychtivost po konzumních a zdravotních fenoménech. V míře, v jaké se ztrácejí náboženské vazby a významy, vystupují do popředí sekulární společnost a pseudonáboženské vztahy. Že se přitom vytrácí člověk, pozorují mnozí příliš pozdě.

Ve všech dobách svých dějin usiloval člověk o to, aby uspokojil základní potřeby jednak vlastní, jednak těch, kteří byli kolem něho. Ještě v době počínající industrializace a v době, která bezprostředně následovala, byl lidský život poznamenán trvalým bojem o každodenní chléb. Shromažďovat jmění a bohatství nad každodenní nezbytnou míru bylo vyhrazeno jen těm nemnohým z lidí, kteří zaujmají významnější postavení. Podle jedné sociologické definice zahrnuje konzum všechny způsoby chování konzumentů, kteří jsou zaměřeni na dosažení a soukromé využívání hospodářských statků a služeb. Ačkoliv výraz „konzum“ ve svém původním významu (latinsky „consume-re“) znamenal také „normální“ používání a zacházení s hmotnými statky zaměřené na odstranění nouze a nedostatku – bylo tím od počátku vyjadřováno také nadměrnější „pokrývání potřeb“, které překračovalo míru nezbytnou k přežití: plýtvání, rozhazování a život v nadbytku.

Předchůdce společnosti vedené konzumem můžeme najít již před 18. stoletím. Již v Anglii v 18. století mohla si čtvrtina obyvatelstva dovolit popíjení čaje, kouření tabáku a používání cukru. Luxusní artikly byly dostupné velké části obyvatelstva. Ojedinelé krámy se objevovaly v městech sice již ve středověku, ale „zlatý věk“ samostatných obchodů, poslu konzumní společnosti, se začal objevovat od roku 1870. O něco později se objevily první obchodní domy, jejichž rozšíření bylo přerušeno světovými válkami. Nejdříve převažovaly obchody s potravinami, za kterými následovaly obchody se šatstvem, a konečně prodejny chemicko-technického zboží. V polovině 19. století vznikly

první družstevní svépomocné organizace spotřebitelů.

Kudy se jde k životnímu štěstí?

Konzumace byla za všech dob nejen uspokojení základních lidských potřeb, nýbrž byl to současně projev a znamení sociální, národní, pohlavní a etnické příslušnosti a postavení: konzum byl spojen se společensko-vývojovými faktory. V dřívějších stoletích sloužilo ke zvýšení sebevědomí a sociální prestiže osobní hrdinství a šikovnost při lovu, teprve později k tomu sloužilo hromadění majetku a jeho vystavování na odiv. To se postupně stalo nejoblíbenější a vyvinulo se v rozvinutých zemích na masový fenomén. Vedle konzumu jako profánní spotřeby se podle společenských možností a rozvoje prosadila stále obecněji spotřeba jako oslavový kult.

V dnešní době je možno označit mobilní telefony a auta za příklady konzumně orientované společnosti. Téměř „mytické“ ztotožnění „uživateli mobilů“ s „důležitými osobami“ funguje již několik let a bude fungovat ještě nějakou dobu. Pro značný počet současníků se stalo auto objektem kultu, pro který, jak se zdá, není žádná cena příliš vysoká. Vyjádřeno v řeči sociologa to znamená: „Auto představuje pro rytíře masové demokracie současně koně i výzbroj.“ Je možno pozorovat, jak v míře, v jaké se vytrácejí tradiční náboženské vazby a významy, nastupují jiné „pseudonáboženské“ vazby a významy. Člověk chce být začarován v konzumu ve světě naopak kouzla zbaveném.

Jako na konzum orientovanou se vyvinula společnost, která je, jak se zdá, jen proti své vůli ochotná k ústupkům. To může souviset s tím, že rozšířený konzumis-

mus přijímá stále více rysy světového náboženství. Vědci hovoří již o dvou blocích, které stojí proti sobě: zde „antiamerikanismus“ a tam „kapitalistický konzumismus“. Zatímco podle Norberta Boltze kapitalistický konzumismus si vydobyl uznání nekrvavou formou, antiamerikanismus to dělá krvavou cestou. Fundamentalismus, příznačný pro islámské země, je možno chápat jako obraz reakce ze strany těch, které neovládl konzum.

Na klasickou otázku katolického katechismu: „K čemu je člověk na zemi?“ dávají dnes média a konzumní průmysl zdánlivě přebohatou odpověď: lidské štěstí spočívá v konzumu pozemských statků, které pokud jsou v dostatečné míře konzumovány, přispívají také k růstu hrubého národního důchodu, a tak je možno je hodnotit jako sociální čin. Na místo myšlení ve větě René Descartese „Myslím, tedy jsem,“ vstoupil před několika desetiletími konzum: „Konzumuji, tedy jsem.“

Myšlení poznamenané konzumem a materialismem ovládlo ve značné míře i mnoho z biomedicínského vývoje v humánní oblasti. Již několik desetiletí prezentují nám biomedicínské poznatky nové etické a morální výzvy, které v dřívějších dobách vůbec nepřicházely v úvahu nebo byla jejich odpověď možná jen zcela okrajově. Ve srovnání s dneškem velká míra „nevědní“ dřívějších generací v oblasti biomedicíny se vysvětlovala tím, že zpravidla přijímala postižení, nemoc a smrt jako „osud“, který odpovídal Boží vůli.

V dnešní době prožíváme zásadní změnu v tomto postoji člověka, a to pokud jde o jeho vlastní fyzickou konstituci, ale i o konstituci jeho bližních. Jestliže ve vyprávění z 19. století

od Gotfrieda Kellera platilo, že „šaty dělají člověka“, dnes už to zdaleka nestačí. Samo tělo se stává stále více určující mírou, která má odpovídat ideálům krásy současné módy. Současně zde prožíváme protiklady, které sahají od úsilí o štíhlost na jedné straně k zvýšené nadváze na druhé straně a které jsou velice vzdálené od ideálů, jaké prezentují média. Chtělo by se říct, že mezinárodní úspěchy kultury McDonalds jdou ruku v ruce s nárůstem počtu jedinců s nadváhou především mezi dospívajícími, protože jejich počet se od roku 1985 téměř ztrojnásobil.

Je nabíledni, že chirurgové krásy nebudou v budoucnosti bez práce, když pozorujeme stále se zvětšující propast mezi společenskou normou na jedné straně a faktickým vývojem na straně druhé. Chirurg krásy nemá žádný problém najít chybu u člověka, který by měl být opeřován. Nepřehledné nebo fatální je však v oblasti krásy to, že hranice mezi lékařsky smysluplným a medicínsky zbytečným nebo přímo škodlivým, se jak se zdá – stále více vytrácejí.

Až doposud jsme rozlišovali mezi právem člověka na tělesnou neporušenost a pojmem o zdraví člověka, který nemohl být pokládán za nezadatelné právo. Tento rozdíl se stále více ztrácí, když např. pomyslíme na lékaře, který je stíhán za to, že v předporodní diagnostice nerozpoznal poškození, které se projevilo po porodu.

Klamné představy o zdraví vzhledem ke konzumismu vystupují v určité míře stále častěji jako fenomény náruživosti nebo závislosti. Tak si např. komise pro děti, která pracuje u německého parlamentu, stěžuje na „dramatický“ růst závislosti u mladých lidí, stále častější kouření a požívání alkoholu. Alkoholické opojení se projevuje v průměru již v 15,5 roku věku. Téměř každé šesté dítě vyrůstá v prostředí závislých rodičů. Tyto děti jsou vystaveny 8x vět-

Solidarita

šimu riziku, že se samy stanou závislými.

Člověk se stal sám sobě hádankou

Na počátku 21. století byly publikovány další knihy, které se zabývají „hádankou člověk“. Norbert Bolz uveřejnil sborník pod titulem: „Co je člověk?“ Podle autora se novodobé dějiny vyznačují narcistickými nemocemi. „Koperník vytlačil zemi z ústředního postavení do okrajové role. Darwin snížil člověka na úroveň zvířete, Freud mu demonstroval, že není pánem ve svém domě.“ Nakonec se pracuje jen na tom, aby byly vyrobeny myslící stroje. „V robotech našla západní racionalita svůj konečný domov.“

V naší době se setkáváme s krajně protikladnými obrazy člověka. V žádné době svých dějin se člověk nemohl prokázat tolika inovacemi, vynálezy a objevy, jako např. genová technologie. Technické objevy měly učinit život člověka snazším, respektive smysluplnějším. Nesmírné rozšíření vědy však vedlo na jedné straně k tomu, že člověk při pohledu na sebe sama se stal sám pro sebe hádankou.

Hluboký souhlas naší společnosti, že demokracie je nejosvědčenější státní forma pro svobodně orientovanou společnost, spočívá na většinovém principu a od toho se odvíjejícím základu ústavní shody. Na druhé straně spočívá obrana demokracie na uznání lidské důstojnosti a z toho vyplývajících lidských práv, podle kterých se má řídit jak jednání státu, tak chování individuí navzájem. Vnitrostátní funkce státu spočívá v tom, že stát garantuje základní práva svých občanů, především právo na život. Toto bezpodmínečné uznání základních práv tvoří etický základ světonázorově neutrálního státu. Často však dnes prožíváme filozofické koncepty, které hlásají zásadní relativismus, a jeho zastánci se domnívají, že jen skrze relativismus může být demokracii dolo-

ženo k jejímu plnému uplatnění. Zatímco v politické oblasti můžeme a dokonce musíme právem hovořit o pluralitě, v etické oblasti se relativismus projevuje pro demokracii jako přímo roz-

kladný, neboť narušuje základní práva.

Oslava pětadvacátého výročí Solidarity byla velkolepá. Slavnostní bohoslužby před branou Gdaňské loděnice se účastnily desítky biskupů a státníků z mnoha zemí i nepřehledné zástupy věřících z celého Polska. Oslavné řeči vyzvedaly velikost odvážných činů prostých lidí, kteří – vybaveni svou vírou a povzbuzeni návštěvou papeže – našli tehdy odvahu účinně se vzepřít komunistické totalitě. Dnes jsme jim vděční. Máme svobodu.

Někteří však chápou svobodu jako bezuzdnost a suverénní právo rozhodovat o dobru a zlu, životě a smrti. Pokud se někdo odvolává na Boží řád, je tlačěn do kouta a právo na mravně čisté životní prostředí se mu bezohledně upírá. Jeden z příkladů nám dal dokonce český parlament. Neumí sice přinutit televizní radu, aby zamezila nemravným pořadům v televizi, které dokonce porušují zákon, protože se nabízejí v době, kdy se dívají i malé děti, ale protože chce zajistit více peněz od diváků, stanoví zákonem, že platit televizní poplatek bude i ten, kdo televizi nemá. Rozhodne-li se tedy slušný člověk televizi nemít, protože nabízené pořady urážejí jeho lidskou důstojnost, bude stejně muset televizi podporovat, jestli se nechce dostat před soud. Anebo se vzepře.

Současná totalita nepřichází jednoduše zleva či zprava, aby se proti ní dala postavit hráz jako proti povodni. Má mnoho tváří a hlavně se tváří svobodně, proto je těžké se jí postavit a nevypadat jako násilník či odpůrce svobody. Máme však právo slavit hrdině bojovníky za svobodu, jest-

li sami se za ni neumíme rvát? Jak budou jednou dějiny soudit naši generaci? Celá oslava se mi stala spíš zpytováním svědomí a bohoslužba prosbou za lidi dneška, kteří potřebují najít odvahu ke vzpouře dobrých. A do toho se ozývá Hospodinův hlas Ezechiele: *Když nebudeš bezbožnému domlouvat, on se neobrátí a zahyne, umře pro svou nepravost, ale jeho krev budu vymáhat z tvé ruky.*

MLČET se nedá. Kritika taky nestačí. Ježíš nás učí: *Když bratr zhřeší, napomeň ho mezi čtyřma očima. Když si dá říct, získal jsi ho. Když ne, přiber si svědky. Teprve potom to pověz církvi. Když ani to nepomůže, pak ho měj za pohana.* Ale dva nevolá jen za svědky, nýbrž dodává: *Shodnou-li se dva z vás na jakékoliv věci a budou za ni porosit, dostanou ji. S jakou mocí to máme počítat! Sám Bůh je s námi, když jsme aspoň dva v jeho jménu.*

S bolestí mi sděloval vesnický starosta, že u nich všichni prvňáčci znají z televize jména hrdinů hnusného pořadu Big Brother. Na mou otázku, co tedy uděláme, odpověděl, že doma jej naučili dělat dobře svoji práci a o ostatní se nestarat.

Takový postoj by nezbořil komunismus a skutečnou svobodu zítřku taky nepřinese.

Jak nás uvidí příští generace? Stojíme-li o jejich vzpomínku v dobrém, musíme asi hodně změnit. Do vzpoury proti zlu jde každý na své konto a vlastní riziko, odkládat se nedá, ale úspěšnou vzpouru nemůže nikdo udělat sám. I dnes potřebujeme solidaritu.

Jan Graubner, arcibiskup

kladný, neboť narušuje základní práva.

Prožíváme v naší době situaci, ve které se sice s veškerou rozhodností hájí myšlenka lidských práv, současně se však přijímá

výrazně antimetafyzický postoj. Oba tyto postoje jsou navzájem protikladné. Tak při důsledném antimetafyzickém (nadpřirozeno odmítajícím) postoji může být z čistě pragmatických důvodů prohlášena za legální ohavnost usmrcení nenarozeného dítěte. Osobní lidská práva jsou však bezpodmínečná práva jen tehdy, když jsou nezávislá na splnění kvalitativních podmínek, o kterých rozhodují ti, kteří jsou již členy právního společenství.

V naší době hrozí zánik křesťanské myšlenky o podobnosti člověka s Bohem. Odpověď na otázku – „Kdo je člověk?“ se tak stále více vzdaluje. Teolog Dieter Hattrup charakterizoval tuto problematiku velice výstižně: „Pro novou dobu je příznačné, že používá pravdu, aniž by byl naplněn její obsah. Nová doba skončí s tím, jak skončí tento obsah. Sekularizace žije z předpokladů, které sama nemůže zaručit. Živila se z Božího království na zemi, které se pokoušela oddělit od Božího království na nebi, aniž by si všimla, že po zrušení kapitálu přestanou plynout také úroky.“ Východiskem z tohoto rozporu je návrat k původním křesťanským hodnotám a tradicím. Četná poutní místa a katolická sdružení mohou být pokládána za místa znovuzrození živé víry. Přispívají k tomu, že po staletí shromažďovaný duchovní kapitál může být znovu rozmnožován a lidé neztratí ze zřetele otázku: „Kdo je člověk?“ Bůh je Stvořitel, Vykupitel a Spasitel člověka, je cílem a naplněním jeho života.

Nikoliv konzumování vytváří hodnotu a smysl lidského života, nýbrž poznání, že život je Boží dar, který člověk na konci své životní pozemské dráhy v očekávání věčného života vrací svému Stvořiteli.

*Z Die Tagespost 18. 8. 2005
přeložil -lš-*

Další část čteny na pokračování
VÝZVY FATIMSKÉHO POSELSTVÍ
bude uvedena až v příštím čísle.

Vážení čtenáři,

od 2. 10. jsme se rozhodli v našem časopise přetiskovat „Slovo na den“, které si připravuje jedno ze společenství olomoucké mládeže pro svou každodenní modlitbu *Lectio Divina*. Zapamatování a opakování tohoto „Slova“ během celého dne (v duchu „Ježíšovy modlitby“) pomáhá jedinci k zvnitřnění evangelia (přijetí slova do srdce) a má vést následně k nějakému konkrétnímu jednání či prožívání určité skutečnosti v průběhu celého dne.

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“ A Slovo se pak následně stalo tělem (konkrétně se uskutečnilo) a přebývalo mezi námi.

Každodenní evangelijní úryvky obsahují samozřejmě množství různých impulsů pro konkrétní uskutečňování evangelia. Protože však v tomto společenství mládeže je meditované „Slovo“ společné, pomáhá jednotlivcům ze společenství prožít nejen hluboké sjednocení s Božím slovem, ale i s ostatními – pomáhá hlouběji zakusit Církev.

Přetištění tohoto „Slova na den“ přijměte jako nabídku k jeho osobnímu prožívání a jako pozvánku k duchovnímu společenství s množstvím vám osobně neznámých bratří a sester.

Redakce

Římskokatolická farnost Římov slaví v neděli 2. října 2005

JUBILEUM 350 LET POSVĚCENÍ LORETY A AMBITŮ

Loreto – Domek Svaté Rodiny nazaretské, který je Svatyní rodiny, v níž Loretánskou Pannu zývají všichni věřící jako patronku svých rodin a domovů. Ambity se posvěcením staly poutním místem zamilovaných, snoubenců, manželů, rodičů a prarodičů.

Program: 8.30 hod. – Mariánské modlení v ambitech – zpívaná pouť rodin, tradice jezuitská • 11.00 hod. – Jubilejní mše svatá v ambitech Loreta • 13.30 hod. – rozprava o rodině s MUDr. Jaroslavem Kašparů „Od Lorety k rodině a od rodiny k Loretě“.

Bližší informace o jubileu posvěcení a pouti rodin na tel.: 387 987 244 nebo mobil: 723 064 946.

UKRAJINA – ZEMĚ PLNÁ KRÁSY A KONTRASTŮ

Už dlouhou jsem se těšil a připravoval na cestu na Zakarpatskou Ukrajinu. Humanitární středisko Diecézní charity ostravsko-opavské zde přes léto organizuje několik brigád. Také já jsem chtěl přiložit ruku k dílu a zapojit se do přípravy dřeva na zimní pro staré a nemocné lidi a dále pomoci postavit plot pro Domov radostného stáří v Usf Čorné. Díky dobré organizaci a ochotě dobrovolníků (jeden den zde pracovalo 23 brigádníků z Čech) nám šla práce od ruky, a tak zbyl čas i na návštěvy rodin „našich“ adoptovaných dětí. Přesvědčili jsme se, že situace rodin zapojených do Adopce na dálku je velmi ubohá a že námi zasláné peníze jdou opravdu do potřebných rukou a na správnou věc.

Den před návratem domů jsme se vydali na túru na poloniny, přes které jsme přešli až do vesnice Koločava. Všimli jsme si zde, stejně jako v ostatních námi navštívených vesnicích, mnoha protikladů, např. vedle dřevěnic těsně před rozpadnutím stojí růžové dvoupatrové vily. Před těmito domy stály děti a s nataženou rukou a naučenou frází „Ahoj, dajče bombon, dajče hřivnul!“

Po týdnu silných zážitků a zkušeností opustila naše osmičlenná skupina 28. srpna tuto nádhernou zemi, která potřebuje pomoci a rozhodně stojí za návštěvu.

Eda Šablatura

Adresa: Diecézní charita ostravsko-opavská, Adopce na dálku, Kratochvílova 3, 702 00 Ostrava; tel. 596 127 262-4, 777 609 022; e-mail: adopce.dchoo@caritas.cz; internet: www.dchoo.caritas.cz.

Liturgická čtení

Neděle 2. 10. – 27. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 5,1-7

Ž 80(79),9+12.13-14.15-16.19-20

Odp.: Iz 5,7a (*Dům Izraele je vinicí Páně.*)

2. čt.: Flp 4,6-9

Ev.: Mt 21,33-43

Slovo na den: *Odvádně vítěz.*

Ev.: Lk 11,1-4

Slovo na den: *Odpouštíme každému.*

Čtvrtek 6. 10. – nez. pam. sv. Bruna

1. čt.: Mal 3,13-20a

Ž 1,1-2.3.4+6

Odp.: Ž 40(39),5a (*Blaze tomu, kdo svou naději vložil v Hospodina.*)

Ev.: Lk 11,5-13

Slovo na den: *Všechno, co potřebuje.*

Pátek 7. 10. – památka Panny Marie Růžencové

1. čt.: Jl 1,13-15; 2,1-2

Ž 9(9A),2-3.6+16.8-9

Odp.: 9a (*Podle práva bude Hospodin soudit svět.*)

Ev.: Lk 11,15-26

Slovo na den: *Vezme mu jeho zbraně, na které spoléhal.*

Sobota 8. 10. – nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: Jl 4,12-21

Ž 97(96),1-2.5-6.11-12

Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)

Ev.: Lk 11,27-28

Slovo na den: *Blahoslavení slyší a zachovávají.*

Pondělí 3. 10. – ferie

1. čt.: Jon 1,1-2,1.11

Jon 2,3.4.5.8

Odp.: srov. 7c (*Ze záhuby jsi vyvedl můj život, Hospodine!*)

Ev.: Lk 10,25-37

Slovo na den: *Viděl ho, ale vyhnul se mu.*

Úterý 4. 10. – památka sv. Františka z Assisi

1. čt.: Jon 3,1-10

Ž 130(129),1-2.3-4.7b-8

Odp.: 3 (*Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, Pane, kdo obstojí?*)

Ev.: Lk 10,38-42

Slovo na den: *Znepokojuješ se pro mnoho věcí.*

Středa 5. 10. – ferie

1. čt.: Jon 4,1-11

Ž 86(85),3-4.5-6.9-10

Odp.: 15b (*Ty jsi, Pane, váhavý k hněvu a svrchovaně laskavý.*)

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 2. 10.	PO 3. 10.	ÚT 4. 10.	ST 5. 10.	ČT 6. 10.	PÁ 7. 10.	SO 8. 10.	
Antifona	1028	1044	1754	1075	1091	1653	1666	
Žalm	783	783	783	783	783	783	783	
Ranní chvály:								
Hymnus	1029	1045	1551	1076	1091	1653	1666	
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	1554	1123	
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	813	1124	
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1756	1079	1095	1554	1668	
Antifona k Zach. kantiku	719	1049	1551	1080	1095	1554	1669	
Prosby	1033	1049	1757	1080	1095	1655	1655	
Záv. modlitba	719	1050	1552	1080	1553	1555	1656	
Modlitba během dne:								
Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	1127	
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128	
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128	
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1115	1130	
Záv. modlitba	719	1054	1069	1084	1100	1116	1131	
Nešpory:								
Hymnus	1024	1039	1055	1552	1085	1101	1660	1132
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1102	1555	1133
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1661	1133
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1763	1089	1105	1555	1135
Ant. ke kant. P. M.	719	720	1059	1553	1090	1105	1555	720
Prosby	1028	1043	1059	1764	1090	1105	1664	1135
Záv. modlitba	719	719	1060	1552	1090	1553	1555	721
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

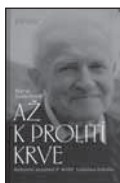
Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

AŽ K PROLITÍ KRVE

Marie Svatošová

O svou vzpomínku na P. MUDr. Ladislava Kubička se chtěly podělit stovky lidí. Autorka této publikace jejich dopisy zpracovala a poskládala tak vzpomínkovou knihu. Text je doplněn více než stovkou fotografií, úryvky z Kubičkových dopisů a zápisky těch, kteří se u P. Ladislava zpovídali a radili se s ním.

Karmelitánské nakladatelství, váz., zúž. A5, 364 stran, 180 Kč

ČESKÉ SRDCE PRO JANA PAVLA II.

Sestavili Aleš Palán a Ivana Jenišťová

Sborník vzpomínek významných českých osobností na Jana Pavla II., který měl také „české“ srdce a jehož hřejivé poselství žije dál v srdcích mnoha obyvatel České republiky.

Karmelitánské nakladatelství, váz., zúž. A5, 174 stran, 169 Kč

POSTŘEHY ZBLÍZKA A POHLEDY DO DÁLKY

Josef Kubičik

Více než 400 podnětných zamyšlení a sentencí. Autor jimi ukazuje na Boha, který by v našem občasném životním tápání neměl být pouhým vzdáleným pojmem, ale laskavým Otcem. Vždyť on má o nás zájem a oslovuje nás právě ve chvílích, kdy to nejvíce potřebujeme. A tak „postřehy zblízka“ upozorňují na to, co nás

na cestě životem ohrožuje, a „pohledy do dálky“ mají rozjasnit náš výhled do budoucnosti.

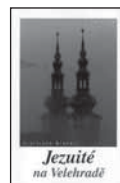
Luxpress, s.r.o., brož., A5, 132 stran, 150 Kč

JEZUITÉ NA VELEHRADĚ

František Brázdil

Historickoprávní pojednání o příchodu Tovaryšstva Ježíšova na Velehrad v roce 1890 a o jeho působení do 2. svět. války. Práce vychází ze stručné historie jak poutního místa Velehradu, tak řeholního řádu Tovaryšstva Ježíšova. Dotýká se také různých právních vztahů, zvláště mezi Arcidiecézí olomouckou a Tovaryštvem Ježíšovým, které vznikly převzetím duchovní správy na Velehradě jezuitů. Vyšlo ve spolupráci s Křesťanskou akademií, Řím.

Ing. Pavel Sejkora - Trinitas, brož., zúž. A5, 152 stran, 159 Kč

CD

VERBUM PATRIS

Jaroslav Vodrážka

Český varhanní improvizátor, skladatel a pedagog Prof. Vodrážka (*1930) se obrátil na sestry z kláštera mnišek Kazatelského řádu, aby se jejich zpěvy nejen gregoriánského chorálu, kterými se denně modlí při liturgii, staly inspirací k jeho varhanním improvizacím. Tak vznikla v kostele sv. Petra a Pavla v Praze na Vyšehradě v roce 2005 tato nahrávka. Nastudovala a řídí PhDr. Jana Vozková.

Karmelitánské nakladatelství, 74 minut, 250 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**